

Buća e Apostolurende

Obećanje e Svetone Duxoso

¹ Mangleja Teofile, ano angluno lil pisisadem tuće tare sa so o Isus lija te ćerol thaj te sikavol

² dži o đive kana sasa vazdimo ko nebo. Angleder gova e apostolurende saven birisada dija uputstvura prekalo Sveto Duxo.

³ Vadži saranda (40) đive palo đive kana uštilo tare mule, o Isus sikada kaj si džuvdo bute dokazurencar. Thaj vaćarda lenđe taro Carstvo e Devleso.

⁴ Jekh đive dži kaj xalja mangro lencar nare-disada lenđe: “Ma ikljen andaro Jerusalem, al ađućaren kova so obećisada mo Dad, so šunden mandar.

⁵ Golese kaj o Jovane krstisada pajesa, al tumen ka aven kala đivesa krstime e Svetone Duxosa.”

O Isus vazdimo ano oblako

⁶ Tegani kola save sesa ćidime pašo Isus pućlje le: “Gospode, mande li akana te obnovi o Carstvo e Izraeleso?”

⁷ A o Isus vaćarda lenđe: “Naj tumaro te džanen o vreme thaj e đivesa save o Dad odredisada pe vlastesa.

⁸ Al akana tumen ka primin o zuralipe kana ka uljol pe tumende o Sveto Duxo thaj ka aven mingre svedokura ano Jerusalem, pi sa i Judeja thaj i Samarija thaj sa dži ko krajo e phuvako.”

⁹ Kana kava vaćarda, sasa vazdimo ko nebo angle lenđe jakha thaj o oblako ućharda le thaj vadži ni dikhlje le.

¹⁰ Kana vadži lenđe jakha sesa premal o nebo, dži kaj o Isus džala, tare jekh drom ačhile angle lende duj džene ane parne šėja,

¹¹ save vaćarde: “Manušalen tari Galileja, sose ačhen thaj dičhen ano nebo? Kava Isus savo sasa vazdimo tumendar ko nebo, ka avol gija sar so dikhljen kaj džal ko nebo!”

O Matija si birimo te avol dešudujto apostol

¹² Tegani e apostolura irisajle ano Jerusolim taro brego savo akhardol Maslinsko, savo si taro Jerusolim dur jekh kilometro.*

¹³ Kana resle ano foro, đele ani upruni soba kaj bešle. A gothe sesa o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andrija, o Filip, o Tomo, o Vartolomej, o Matej, o Jakov e Alfejeveso čhavo, o Simon o Zilot thaj o Juda e Jakoveso čhavo.

¹⁴ Savore bizo ačhipe molisajle thaj sesa katane thaj jednodušna, a gothe sesa lencar nesave džuvlja thaj i Marija i dej e Isusesi thaj lese phrala.

¹⁵ Ane gola đivesa uštalo o Petar maškare sikade – čidiye pe paše šelubiš (120) manuša – thaj vaćarda:

¹⁶ “Phralalen! Trubuja te pherdol o Sveto lil ane savo o Sveto Duxo angleder vaćarda andare Davideso muj pašo Juda, savo anda kolen save dolde e Isuse.

* ^{1,12} Ano grčki pisil: “jekh e savatoso phiripe.”

17 Golese kaj vov sasa jekh amendar thaj sasa le kotor tare kaja bući.”

18 (Parenkar save dobisada paše piro bilačipe, o Juda ćinda njiva, al gothe pelo ko šoro, leso telo pharilo ko maškar thaj sa lese pora iklile.

19 Gova džanen savore save bešen ano Jerusalm, golese gole njivaće dije alav Akeldamah, so ki lendi čhib značil “Ratvali njiva.”)

20 “Golese kaj ane psalmura si pisime:

‘Te avol pusto leso čher
thaj khoni ma te bešol ane leste!’,

thaj si vadži pisime:

‘Lesi služba te lol neko aver.’

21 Golese trubul te biri jekhe tare kala manuša save sesa amencar sa o vreme kana o Gospod o Isus živisada maškar amende,

22 taro đive kana o Jovane počnisada te krstil dži o đive kana amendar đelo o Isus ano nebo. Jekh tare kala trubul te avol svedoko tare leso uštipe tare mule katane amencar.”

23 Gija predložisade dujen: e Josife save akharde Varsava (kas akharde i Just) thaj e Matija.

24 Tegani molisajle e Devlese vaćarindoj: “Tu, Gospode, pindžare e ile savorende. Sikav amende save tare kala duj birisadan,

25 te prelol kaja apostolsko služba, savi aćhada o Juda, te bi džala kaj si leso than.”

²⁶ Tegani čhudije kocka baše lende thaj i kocka peli po Matija. Gija vov priključisajlo e dešujekhe (11) apostolurende.

2

O Sveto Duxo uljol pe sikade

¹ Kana avilo o đive i Pedesetnica – pinda (50) đive pali Pasha, savore sesa katane ko jekh than.

² Tari jekh drom šundilo zvuko taro nebo sar kana phurdol bari balval thaj i balval pherda sa o čher kaj bešle.

³ Tegani sikadile lenđe sar jagale čhiba save uladile thaj ulile pe svakoneste po jekh.

⁴ Pherdile savore Svetone Duxosa thaj lije te vačaren avere čhibencar, sar lenđe o Duxo dija te vačaren.

⁵ Ano Jerusalim sesa devlikane Judejcura save avile tare sa e narodura talo nebo.

⁶ Kana šunde gova zvuko, čidije pe e manuša. Sesa zbunime, golese kaj dži jekh šunda kaj e sikade vačaren ke lesi čhib.

⁷ Divisajle thaj čudisajle. Jekh avere pučlje: “Dikh, naj li sa kala manuša so vačaren tari Galileja?

⁸ Sar onda amen savore šuna sar vačaren ki amari čhib kaj sam bijande?

⁹ Maškar amende si e Parćanura, e Međanura, e Elamcura, e manuša andari Mesopotamija, andari Judeja thaj andari Kapadokija, andari Ponta thaj andari Cikni Azija,

¹⁰ andari Frigija thaj andari Pamfilija, andaro Egipat thaj tare Libijska phuva paši Kirina, putnikura andaro Rim

¹¹ (e Jevreja thaj e manuša save irisade pe ko jevrejsko pačajipe), e manuša taro Krit thaj Arapura. Amen savore šuna len sar vačaren ke amare čhiba tare bare buća e Devlese!”

¹² Savore divisajle thaj sesa zbunime thaj jekh avere pučlje: “So kava značil?”

¹³ Al avera asaje thaj vačarde: “Gugli mol pilje. Von matile!”

O Petar propovedil

¹⁴ O Petar iklilo katane e dešujekhe (11) apostolurencar thaj zurale vačarda e manušende: “Manušalen, Jevrejonalen thaj savore save bešen ano Jerusolim! Šukar šunen me lafura thaj kava te džanen:

¹⁵ Kala manuša naj mate sar so tumen den gođi, golese kaj si enja o sato ki sabalin.

¹⁶ Nego kava si gova so vačarda o proroko o Joilo:

¹⁷ Vačarol o Gospod:

‘Ane palune đivesa

ka čhuvav mingro Duxo pe sa e manuša.

Tumare čhave i čheja ka prorokujin,

tumare terne ka dičhen vizije

thaj tumare purane ka dičhen sune.

¹⁸ Ane gola đivesa ka čhuvav mingro Duxo

pe me sluge thaj pe me sluškinje,

thaj ka prorokujin.

¹⁹ Ka sikavav e čudura upre ko nebo

thaj znakura tele ki Phuv:

rat, jag thaj oblako taro čuro.

²⁰ O kham ka ćerdol kalo

thaj o čhon sar rat lolo
angleder so avol o baro thaj veličanstveno Đive
e Gospodeso.

²¹ Thaj dži jekh savo rodol e Gospodeso alav,
ka avol spasimo.'

²² Izraelcuralen, šunen kala lafura: O Isus o
Nazarećanino sasa manuš save o Dol potvrdis-
ada maškare tumende zorasa thaj čudurencar
thaj znakurencar save ćerda o Dol prekal leste
tumende, sar so džanen i korkore.

²³ Gova manuš o Isus, sasa predajimo ane
tumare vasta e Devlese odlukasa thaj e Devlese
anglune zamislime planesa. Tumen, ano pomoć
e abandžijengo, kovisaden le ko krsto thaj mu-
darden le.

²⁴ Al o Dol vazdija le tare mule thaj oslobodis-
ada le tare dukha e merimase, golese kaj naštime
o meripe te ićarol le.

²⁵ Golese o David vaćarol lestar:

'Dikhav kaj si o Gospod uvek angle mande,
golese kaj aćhol paše mi desno rig te ma
perav.

²⁶ Golese mingro ilo radujil pe
thaj mi čhib dol vika taro radost,
ćak i mingro telo ka avol ani nada,

²⁷ golese kaj ni ka aćhave mingri duša ano sveto
e mulengo,
ni ka muće ćiro Sveco te ćernjol.

²⁸ Sikadan mande e droma e džuvdimase
thaj ka phere man baxtasa anglo ćiro prisut-
nost.'

²⁹ Phralalen, putarde thaj čače šaj vaćarav tumenđe kaj amaro paradad o David mulo, sasa prahome thaj leso limori si maškar amende dži kava đive.

³⁰ Al o David sasa proroko thaj džanglja kaj o Dol sovljas vaćarda lese kaj jekhe tare lese potomkura ka čhuvol ke leso presto.

³¹ Vov angleder gova dikhlja thaj phenda tare Hristeso uštipe tare mule:

‘ni ačhada le ano sveto e mulengo
thaj leso telo ni ćernilo’.

³² Kava proročanstvo vaćarol taro Isus save o Dol vazdija tare mule a amen savore gova dikhljam.

³³ O Dol vazdija e Isuse ko počasno than ki desno rig thaj primisada taro Dad e Svetone Duxo savo sasa lese obećimo. Vov čhuta pe amende kava so akana dičhen thaj šunen.

³⁴ Golese kaj o David ni uštilo ko nebo, a vov korkoro phenda:

‘Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš mande ki desno rig,

³⁵ sa dži kaj ni čhuvav
ćire dušmajen tale ćire pingre.’

³⁶ Golese šukar te džanol sa o Izraelsko narodo kaj gole Isuse kas tumen čuten ko krsto, o Dol ćerda te avol Gospod thaj Hrist.”

³⁷ Kana kava šunde e manuša, dukhaja len ano ilo thaj pučlje e Petre thaj avere apostoluren: “Phralalen, so te ćera?”

³⁸ O Petar phenda lenđe: “Pokajin tumen tare tumare grehura thaj savore te krstin tumen ano alav e Isuseso e Hristeso. Gija tumare grehura ka aven oprostime thaj ka primin e Svetone Duxo sar poklon.

³⁹ Golese gova obećanje si tumenđe thaj tumare čhavenđe thaj sa e durutnende saven ka dol vika ke peste o Gospod, o Dol amaro.”

⁴⁰ Thaj bute avere lafurencar opomenisada thaj molisada len vaćarindoj: “Spasin tumen taro sudo savo avol pe kava rumimo bijandipe!”

⁴¹ Tegani krstisajle kola save paćaje o lafi. Gija ane gova đive paše trin milje (3 000) duše pridružisajle e paćavnende.

⁴² Ačhile ustrajna ano sikajipe e apostolurengo, ano ćidinipe, ano phađipe o mangro thaj ani molitva.

E paćavnengo džuvdipe

⁴³ Ane sa e duše avili i dar, golese kaj o Gospod ćerda but ćudura thaj znakura prekal e apostolura.

⁴⁴ A sa save paćaje sesa katane thaj sa so sasa len sasa zajedničko.

⁴⁵ Bićinena sa po barvalipe thaj ulade kolende kase trubul.

⁴⁶ Svako đive ćidije pe katane ano Hram. Ane čhera ćidije pe te len i Gospodnjo večera thaj xalje mangro baxtasa thaj čačukane ilencar.

⁴⁷ Hvalisade e Devle thaj poštujisade len sa e manuša. A o Gospod svako đive anola lende kolen so spasina pe.

3

O Petar sastarol e bande manuše

¹ O Petar thaj o Jovane đele katane ano Hram ki molitva ko trin o sato ko đive.

² E manuša indarena jekhe manuše savo sasa bango tare po bijandipe thaj svako đive čhuvena le paši kapija e Hramesi savi akhardol “Lači”, te prosil pare tare manuša save džan ano Hram.

³ Kana vov dikhlja e Petre thaj e Jovane kaj manden te džan ano Hram, lija te prosil pare lendar.

⁴ O Petar thaj o Jovane dikhlje premal leste pa vaćarde: “Dikh pe amende!”

⁵ A vov dikhlja premal lende thaj dija gođi kaj ka den le khanči.

⁶ A o Petar vaćarda: “Zlato thaj srebro naj man, al kova so isi man dav tut: Ano alav e Isuseso e Hristeso taro Nazaret, ušti thaj phir!”

⁷ Lija le taro desno va thaj vazdija le. Thaj sigate zurajle lese pingre thaj lese zglobura.

⁸ Gija vov hutija, uštilo thaj phirda. Đelo lencar ano Hram, phirindoj thaj hutindoj hvalisada e Devle.

⁹ Sa e manuša dikhlje le sar phirol thaj šunde sar hvalil e Devle.

¹⁰ Kana džanglje kaj vov si kova savo bešola thaj prosila angli kapija e Hramesi savi akhardol “Lači”, but čudisajle thaj divisajle kalese so sasa kale manušesa.

O Petar propovedil ano Hram

¹¹ Sa e manuša save sesa odori sesa začudime thaj prastije premalo than savo akhardola “E Solomonesi streja” kaj sesa o Petar, o Jovane thaj o sastardo manuš, savo ni crdija pe lendar.

¹² Kana dikhlja o Petar gova, vaćarda e manušenje: “Izraelcuralen, sose čudin tumen kalese? Sose dičhen premal amende te phene amen amara zorasa il devlikanimasa ćerdam kava manuš te phirol?”

¹³ O Dol e Avraameso, e Isaakoso thaj e Jakoveso, o Dol amare paradadengo proslavisada pe sluga e Isuse, save tumen predijen te mudaren le thaj odreknisaljen anglo muj e Pilateso kana vov manglja te mućhol le.

¹⁴ A tumen e Isusestar, e Svetone manušestar thaj e Pravednikostar, odreknisaljen a mangljen te mućhol tumende o Pilat manuše savo mudarol.

¹⁵ A tumen mudarden Kole kastar avol o džuvdipe, al o Dol vazdija le tare mule thaj amen sama svedokura golestar.

¹⁶ Golese kaj kava manuš save dičhen thaj džanen, paćaja ane Isuseso alav thaj gova alav zurada le. O paćajipe ano Isus ćerda kale manuše te avol savršeno sasto angle savorende tumende.

¹⁷ A akana, phralalen, džanav kaj ano bidžanglipe gova ćerden, sar i tumare šorutne.

¹⁸ Gija o Dol ispunisada gova so već angleder vaćarda andare muja pe prorokurende, kaj leso Pomazaniko mora te trpil.

¹⁹ Golese, pokajin tumen tare tumare grehura thaj irin tumen e Devlese te bi kosena pe tumare grehura,

²⁰ te avol tumenđe taro Gospod vreme taro odmoripe thaj te bičhalol e Isuse, save već angleder birisada te avol Pomazaniko.

²¹ Vov trubul te ačhol ko nebo sa dži kaj ni avol o vreme tari sa i obnova savatar o Dol angleder vačarda prekale sveta prorokura.

²² Golese kaj o Mojsije vačarda:

‘O Gospod, o Dol tumaro, ka vazdol tumenđe
proroko
maškar tumare phrala, sar so sem me.

Šukar šunen sa
so vov vačarol tumenđe!

²³ A kova savo ni šunol gole proroko,
ka avol uništimo andar o narodo!’

²⁴ A sa e prorokura taro Samuilo thaj kola pale leste vačarde so ka avol ane kala đivesa.

²⁵ Tumen sen naslednikura taro obećanje savo o Dol dija prekale prorokura thaj tumen sen ano savez savo o Dol phanglja tumare paradadencar. O Dol vačarda e Avraamese:

‘Ćiro čhavo ka avol ko blagoslov
sa e narodurende ki phuv.’

²⁶ O Dol vazdija pe sluga e Isuse thaj bičhaldale tumenđe angleder te blagoslovil tumen thaj te crden tumen tare tumare bilačhe buća.”

4

O Petar thaj o Jovane anglo Baro sudo

¹ Vadži dok o Petar thaj o Jovane vaćarena e manuše, avile paše lende e sveštenikura, o šorutno tare hramesi straža thaj e sadukejura

² thaj but holajle golese so von sikaven e manušen thaj objavin kaj ano Isus si uštipe tare mule.

³ Dolde len thaj čhute len ano phanglipe dži aver đive, golese kaj već peli i rat.

⁴ Al but džene lendar save šunde lengo lafi, pačaje thaj o đinipe barilo paše pandž milje (5 000) murša.

⁵ Theara đive ano Jerusalim ćidije pe e šorutne e Jevrejende, e starešine thaj e učitelja taro Zakon.

⁶ Gothe sasa i o baro svešteniko o Ana thaj o Kajafa, o Jovane, o Aleksandar thaj avera tari familija e bare sveštenikosi.

⁷ Von ikalde e apostoluren angle peste thaj lije te pučen len: "Save zorasa il save alavesa gova ćerden?"

⁸ Tegani o Petar pherdo Svetone Duxosa vaćarda lende: "Šorutnalen thaj starešinalen e Jevrejende!

⁹ Te sam amen akharde ko odgovornost baše lače buća so ćerdam e nasvale manušese thaj pučen amen sar vov sastilo,

¹⁰ tegani te džanen savore tumen thaj sa e Jevrejska manuša: Ćerdam gova ano alav e Isuseso e Hristeso e Nazarećanineso, kas tumen čhuten ko krsto thaj kas o Dol vazdija tare mule! Golese kava manuš ačhol angle tumende sasto.

11 O Isus si:

‘o bar savo tumen e graditelj a čhudijen,
thaj ćerdilo emglavno bar taro čher.’

12 Ane khanikaste avereste naj spasenje, golese kaj talo nebo naj aver alav so dija pe e manušenje savesa šaj te ava spasime.”

13 Kana von dikhlje kaj o Petar thaj o Jovane ni daran thaj dodžanglje kaj von naj sikade thaj si prosta manuša, but čudisajle. Džanglje kaj von sesa e Isusesa.

14 Al kana dikhlje kaj kova sastardo manuš gothe ačhol lencar, naštime khanči te vačaren.

15 Golese naredisade e Petrese thaj e Jovanese te ikljen andaro Baro sudo*. Tegani lije maškar peste te vačaren:

16 “So te ćera kale manušenčar? Savore save bešen ano Jerusolim šukar džanen kaj prekal lende ćerdilo baro čudo, a amen našti te vačara kaj na.

17 Al te ma bi kava sikajipe po but širila pe maškare manuša, te preti len ma khanikase te vačaren tare gova alav.”

18 Tegani akharde e apostoluren thaj naredisade lende ma te putren po muj khanikase il te sikaven ano alav e Isuseso.

19 Al o Petar thaj o Jovane phende lende: “Tumen li smatrin kaj si šukar anglo Dol te šuna tumen, a na e Devle?

* 4,15 Baro sudo ki Jevrejsko čhib akhardol “Sinedrion”. Gothe bešena eftavardeš (70) džene thaj o baro svešteniko.

20 Amen našti te ačhava thaj te ma phena tare kova so dikhljam thaj so šundam.”

21 E manuša taro Baro sudo vadži jekh drom pretisade e Petre thaj e Jovane thaj mukhlje len, golese kaj ni arakhlje khanči sosa bi kaznina len a i golese so e manušendar darajle; golese kaj savore hvalisade e Devle kalese so sasa.

22 Golese kaj o manuš sasa po but tare saranda (40) berš bango i akana čudesno sastilo.

E pačavne molin pe bašo zuralipe

23 Kana mukhlje len, o Petar thaj o Jovane irisajle ke pumare thaj vačarde lende so phende lende e šorutne sveštenikura thaj e starešine.

24 Kana von šunde gova, sar jekh vazdije po glaso e Devlese thaj vačarde: “Gospode, tu čerdan o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane lende.

25 Tu vačardan e Svetone Duxosa taro muj amaro paradadeso, će slugaso e Davideso:

‘Sose bunin pe e narodura,
a e manuša džabe čeren zavere?’

26 Uštile e carura e phuvaće
thaj e vladara udružisajle protiv o Gospod o
Dol
thaj protiv leso Pomazaniko.’

27 Čače, o caro o Irod thaj o vladari o Pontije Pilat ane kava foro udružisajle katane e narendencar thaj e manušencar taro Izrael protiv čiro sveto sluga o Isus, save tu pomazisadan.

²⁸ Udružisajle katane te ćeren sa so ćiro zuralipe thaj ćiro manglipe angleder odredisade so trubul te avol.

²⁹ A akana Gospode, dikh pe lengo pretipe thaj de amen, ćire slugenđe, ćo Lafi te vaćara bizi dar.

³⁰ Pruži ćo va te sastare thaj te ćere znakura thaj ćudura ano alav će svetone slugaso e Isuseso.”

³¹ Kana završisade i molitva, tresisada o than kaj sesa ćidime. A savore pherdile e Svetone Duxosa thaj vaćarde o Lafi e Devleso bizi dar.

E paćavne ulaven o imanje

³² Sa save paćaje sesa jekh ilo thaj jekh duša thaj sesa but. Khoni ni ićarda pese kova so sasa len, nego ulade sa so sesa len maškar peste.

³³ E apostolura bare zorasa svedoćisade taro uštipe tare mule e Gospodeso e Isuseso. O Dol but blagoslovisada len savoren.

³⁴ Khanikase maškar lende khanći ni falila, golese kaj savoren kas sasa phuv il ćher, bićinde thaj ande e pare taro bićinipe

³⁵ thaj e pare čhute angle pingre e apostolurenđe. A von ulade savorenđe gaći kobor trubuja lende.

³⁶ A o Josif, save e apostolura akharde Varnava, so značil kova savo hrabil averen, o Levito, bijando ano Kipar,

³⁷ sasa le njiva, bićinda la thaj e pare čhuta e apostolurenđe angle pingre.

5

Xoxaipe e Ananijaso thaj e Safirako

¹ A sasa jekh manuś, savo akhardola Ananija thaj vov pe romnjasa e Safirasa bićinda po imanje.

² Ano dogovor pe romnjasa crdija jekh kotor tare pare thaj garada len, a kola pare so aćhile ćhuta e apostolurende angle pingre.

³ A o Petar vaćarda lese: "Ananija! Sose o Satana pherda ćo ilo te xoxave e Svetone Duxo thaj te garave jekh kotor e parengo so lijan bašo imanje?"

⁴ Angleder so bićindan o imanje, naj li sasa ćiro? Šajine li gole parencar kana bićindan o imanje te ćere sa so mande. Sose ane ćo ilo gija mangljan? Ni xoxadan e manuśen, nego xoxadan e Devle!"

⁵ Kana šunda o Ananija kala lafura, pelo thaj mulo. Tegani avili bari dar ane kola manuśa save šunde kava.

⁶ Nesave terne murśa uştile, paćarde le, ikalde le thaj prahosade le.

⁷ Paše trin satura pale gova, avili andre lesi romni i Safira. Al voj ni džanglja so sasa.

⁸ O Petar pućlja la: "Vaćar mande, paše gaći li pare bićinden i njiva?"

A voj vaćarda: "Va, paše gaći."

⁹ O Petar vaćarda laće: "Sose vaćarden katane te iskušin o Duxo e Gospodeso? Dikh, kola save prahosade ćire rome anglo vudar si, a i tut ka ikalen!"

¹⁰ Tegani peli angle lese pingre thaj muli. Tegani avile andre e terne murśa thaj arakhlje

la mulja. Gija ikalde la thaj prahosade la paše lako rom.

¹¹ A avili bari dar ane sa i Khandiri thaj ane sa save šunde kava.

E apostolura sastaren buten

¹² Prekale apostolura sesa érde but znakura thaj čudura maškare manuša. Sa e pačavne sa jekhe dušasa čiden a pe tali Solomonesi streja.

¹³ Khoni aver ni tromaje te aven paše lende, al e manuša but hvalisade len.

¹⁴ A gija sa po but manuša, murša thaj džuvlja lije te pačan ano Gospod thaj priključisajle e pačavnende.

¹⁵ A ke droma e manuša ikalde e nasvalen thaj čhute len ke thana e soimase thaj inđarimase, te bi kana načhola o Petar bar lesi senka perola pe lende.

¹⁶ Thaj avena but manuša tare pašutne forura save si pašo Jerusalem, save anena e nasvalen thaj kolen kas mučisade e bilače duxura thaj savore sastile.

E apostoluren progonin

¹⁷ O baro svešteniko thaj savore save sesa lesa – e sadukejura – pherdile zavist.

¹⁸ Von dolde e apostoluren thaj čhute len ano javno phanglipe.

¹⁹ Ane goja rat o anđelo e Gospodeso putarda o vudar taro phanglipe, ikalda len thaj vačarda lende:

²⁰ “Džan thaj ačhen ano Hram thaj vačaren sa e manušende tare kava nevo Džuvdipe!”

²¹ E apostolura šunde e anđelo e Gospodese, Ċele rano sabalje ano Hram thaj lije te sikaven e manušen.

Kana avilo o baro svešteniko thaj kola so sesa lesa, ċidije o Baro sudo, sa e starešin e Izraelese thaj biċhalde ano phanglipe pe slugen te anen e apostoluren.

²² Al kana e stražara avile ano phanglipe, ni arakhlje len gothe. Tegani irisajle thaj vaćarde:

²³ “O phanglipe arakhljam kaj si šukar phanglo thaj e stražara sar aċhen angle vudara, al kana putardam, andre khanika ni arakhljam!”

²⁴ Kana šunde kala lafura o kapetano tari hramsko straža thaj e šorutne sveštenikura, ċudisajle thaj lije te puċen pe so bi akava šajine te avol.

²⁵ Tegani nesavo manuš avilo thaj vaćarda lenċe: “Ek, kola manuša saven ċuten ano phanglipe, aċhen ano Hram thaj sikaven e manušen!”

²⁶ Gija ċelo o kapetano pe stražarencar thaj anda len, al na ki zor, golese kaj darajle tare manuša te ma mudaren len e barencar.

²⁷ Ande e apostoluren andre thaj aċhade len anglo Baro sudo. O baro svešteniko lija te puċol len:

²⁸ “Na li strogo zabranisadam tumenċe te ma sikaven ane gova alav? A dikh, tumen pherden o Jerusalem tumare sikajimasa taro Isus thaj vadži manden amen te ċeren banden baše leso meripe!”

²⁹ O Petar thaj e apostolura irisade lenċe vaćarindoj: “E Devle trubul te šuna, na e manušen.

³⁰ O Dol amare paradadengo vazdija tare mule e Isuse, kas tumen umladen ko kaš thaj mudarden.

³¹ O Dol le vazdija ki piri desno rig sar Vođa thaj Spasitelj. Čerda gova te bi dola prilika sa e Izraelcurende te obratin pe, te bi lenđe grehura avena oprostime.

³² Amen dikhljam so sasa thaj vačara kaj gova si čače. I gova potvrdil thaj o Sveto Duxo, savo o Dol dija kolen save si lese poslušna.”

³³ Kana von šunde gova, but holajle thaj manglje te mudaren len.

³⁴ Tegani uštilo jekh farisejo ano Baro sudo, savo akhardola Gamalilo. Vov sasa učitelji e zakoneso kas pošujisade sa e manuša. Tegani vačarda te ikalen e apostoluren zala avri.

³⁵ Pa vačarda lenđe: “Izraelcuralen, šukar den gođi so ka čeren kale manušencar!

³⁶ Golese, kaj anglal nesavo vreme uštilo o Teyda thaj vačarda pestar kaj si khoni. Čidija paše peste štaršelen (400) dženen. Al kana mudarde le, sa lese manuša našle thaj tare gova ni sasa khanči.

³⁷ Pale leste ano vreme taro popis uštilo o Juda o Galilejco thaj vov vazdija buna e manušencar. Thaj le mudarde a sa lese manuša našle.

³⁸ Gija tare kava phenav tumende: ačhaven tumen tare kala manuša thaj mučhen len. Te si lengo plan il lenđe buća tare manuša, ka properen.

³⁹ Te si kala buća taro Dol, našti te ačhaven len, a šaj aven ano maripe e Devlesa.” Thaj o Baro sudo šunda e Gamalile.

⁴⁰ Dije vika e apostoluren ke peste thaj šibisade len, pretisade te ma vaćaren taro alav e Isuseso thaj mukhlje len.

⁴¹ E apostolura ċele taro Baro sudo radosna golese kaj o Dol dikhlja len dostojna te trpin kaja ladž za ko alav e Isuseso.

⁴² Thaj ni aćhile svako ċive te sikaven e manušen ano Hram il ane ċhera thaj te vaćaren taro Laćho Lafi kaj si o Isus o Mesija.

6

E apostolura birin eċta ċakonuren

¹ Ane gola ċivesa, kana but barilo o ċinipe tare sikade, e grćka Jevreja* holjame sesa pe Jevreja save vaćarde jevrejski,† golese kaj lenċe džuvlja, kase roma mule, sesa zapostavime svako ċive kana ulavola pe o xape.

² Tegani e dešuduj (12) apostolura akharde sa e sikaden thaj vaćarde lenċe: “Ni ka avol šukar amen e apostolura te aćhava o sikajipe taro Lafi e Devleso te bi amen ulavasa o xape.

³ Golese phralalen, araćhen maškar tumende eċta šukaren muršen, savenċe džangljol pe kaj si pherde Svetone Duxosa thaj but džanglimasa. Len ka ćhuva te ćeren kala buća,

* **6,1** Kava sesa Jevreja save po džuvdipe nakhade negde ano sveto avral taro Izrael i sar barile vaćarde grćki. Lenċi ćhib thaj i kultura sasa averćhande tare kolenċi save bešle thaj barile ano Izrael. † **6,1** Kava si Jevreja save barile ano Izrael thaj vaćarde il jevrejski il aramejski. Ani khandiri dži akana sesa samo Jevreja il kola savo po paćajipe irisade po jevrejsko paćajipe.

⁴ al amen ka ačha ustrajna ani molitva thaj ano sikajipe taro Lačho Lafi.”

⁵ Gova vaćaripe sasa šukar sa e manušenje. Birisade e Stefane, manuše pherdo paćajimasa thaj Svetone Duxosa thaj e Ĥilipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene thaj e Nikola andari Antiohija, savo angleder obratisajlo ko jevrejsko paćajipe.

⁶ Len čhute angle apostolura, save molisajle thaj čhute pe vasta pe lende.

⁷ Gija o Lafi e Devleso širilasa pe, a o đinipe tare sikade barilo but ano Jerusalem. Sasa maškar lende i but sveštenikura so prihvatisade kaja pač.

E Stefane anen anglo Baro sudo

⁸ A o Stefane, manuš pherdo e Devlese milostesa thaj zorasa, ćerola but znakura thaj ćudura maškaro narodo.

⁹ Tegani uštile nesave manuša tari gija akhardi Sinagoga tare oslobodime robura. Kava sesa Jevreja tari Kirina, Aleksandrija thaj nesave tari Kilikija thaj andari Cikni Azija. Thaj von lije te raspravin pe e Stefanesa.

¹⁰ Al naštime te suprostavin pe bašo mudrost thaj e Duxose savesa vaćarola.

¹¹ Golese čhute nesave manušen te vaćaren: “Šundam sar hulil protiv o Mojsije thaj protiv o Dol.”

¹² Gija lije te bunin pe e manuša, e starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon. Tegani dolde ani zaseda e Stefane thaj inđarde le anglo Baro sudo.

¹³ Ande gothe i xoxavne svedokuren save vačarde: “Kava manuš ni ačhol te vačarol protiv o Hram thaj protiv e Mojsijaso zakon.

¹⁴ Šundam le kaj phenol: ‘Kava o Isus o Nazarećanino ka phađol kava Hram thaj ka promenil e adetura save ačhada amende o Mojsije.’ ”

¹⁵ Savore save bešle ano Baro sudo dičhena premalo Stefane thaj dikhlje kaj lesa muj sasa sar muj e anđeloso.

7

E Stefaneso vačaripe anglo Baro sudo

¹ Tegani o baro svešteniko pučlja e Stefane: “Čače li gova?”

² O Stefane vačarda: “Phralalen thaj dadalen, šunen man! O Dol tari slava sikadilo amare paradadese e Avraamese kana sasa ani Mesopotamija, angleder nego so avilo te bešol ano Haran.

³ Vačarda lese: ‘Iklji andar ćiri phuv thaj tari ćiri familija thaj dža ani phuv savi ka sikavav tuće.’

⁴ Gija o Avraam iklilo andari Haldejsko phuv thaj avilo te bešol ano Haran. A palo meripe lese dadeso o Dol nakhada le ani kaja phuv kaj akana tumen bešen.

⁵ Ni dija le ni jekh korako e phuvako ano nasledstvo, al obećisada lese kaj ka dol kaja phuv lese thaj lese čhavende pale leste. Kana vačarda lese gova, e Avraame vadži ni sesa čhave.

⁶ A o Dol vaćarda lese gija: 'Ćire čhave ka aven abandžije ane averendi phuv. Ka čhuven len te aven robura thaj ka mučin len štaršel (400) berš.

⁷ Al me ka sudiv e manušen kase von ka robujin.' A o Dol vaćarda: 'Pale gova ka ikljen thaj ka služin man ke kava than.'

⁸ Pale gova o Dol ćerda e Avraamesa e suneteso savez. Kana bijandilo lese o Isaak o Avraam ćerda lese suneti ohtoto đive, gova ćerda thaj o Isaak e Jakovese thaj o Jakov pe dešuduje (12) čhavenđe, e jevrejska bare paradada – e patrijarhura.

⁹ E Jakovese čhave, e patrijarhura, sesa zavidna pe po phral o Josif thaj bićinde le sar robo e manušenđe save đele ano Egipat. Al o Dol sasa lesa

¹⁰ thaj ikalda le taro dži jekh bilačhipe. Dija le mudrost thaj ćerda o faraono, o caro e Egipateso, te dol gođi šukar lestar. A o faraono čhuta e Josife te avol šorutno po Egipat thaj pe sa piro čher.

¹¹ Pale gova avilo o bokhalipe thaj baro bilačhipe pe sa Egipat thaj o Hanaan. Amare paradaden ni sasa xamase.

¹² Kana o Jakov šunda kaj isi điv ano Egipat, bičhalda odori angleder pe čhaven, amare paradaden.

¹³ Kana avile dujto drom, o Josif vaćarda pe phralenđe ko si vov thaj o faraon upoznajisada lese familija.

¹⁴ Gija o Josif bičhalda pe dade e Jakove thaj akharda le i sa lese familija, eftavardeš thaj pandž (75) dženen.

¹⁵ Tegani o Jakov đelo ano Egipat. Gothe mulo vov thaj amare paradada.

¹⁶ Ande lende kokala ano Sihem thaj čhute len ano limori savo ćinda parencar o Avraam ano Sihem tare čhave e Emorese.

¹⁷ Kana avilo paše o vreme te ispunil o Dol o obećanje so dija e Avraamese, amaro narodo but barola thaj širila pe ano Egipat.

¹⁸ Tegani 'vladisada aver caro ano Egipat, savo ni pindžarda e Josife.'

¹⁹ Vov lukavo ćerda but bilačhippe amare narodose, mučila amare paradaden thaj čhuta len te ačhaven avri pe čhavoren save tek bijandona, te bi merena.

²⁰ Ane gova vreme bijandilo o Mojsije savo sasa but šukar e Devlese. Trin čhon sasa arakhado ane pe dadeso čher.

²¹ Kana morajle te ačhaven le, arakhlja le e faraonesi čhej thaj bararda le sar pe čhave.

²² E Mojsija sikade tare sa o Egipatsko džanglipe. Sasa zuralo ane lafura thaj ane sa so ćerda.

²³ Kana sasa le saranda (40) berš, dija pe gođi te džal te dičhol pe phralen, e čhaven e Izraelskonen.

²⁴ Kana dikhlja sar nesavo Egipcánino marol jekhe Izraelco, branisada e Izraelco thaj suprostavisajlo e Egipcánese. Osvetisajlo lese gija so mudarda le.

²⁵ O Mojsija dija gođi kaj lese phrala ka haljaren kaj o Dol prekal leste bičhalol o oslobođenje, al von ni haljarde.

²⁶ Theara ðive avilo mařkar lende thaj dikhlja sar maren pe duj Izraelcura. Dikhlja te miril len vaćarindoj: ‘Manuřalen! Tumen sen phrala! Sose ćeren bilaćhipe jekh averese!’

²⁷ Al kova savo ćerda bilaćhipe pe pařutnese gurisada e Mojsija thaj vaćarda: ‘Ko tut ćhuta te ave řorutno thaj te sudi amen?’

²⁸ Il mande i man te mudare sar kole Egipcane so mudardan eraći?’

²⁹ Kana gova o Mojsije řunda, nařlo taro Egipat thaj sasa sar abandźija ani phuv i Midjansko kaj bijandile lese duj ćhave.

³⁰ Kana nakhle saranda (40) berř, sikada pe lese o anđelo e Devleso ano grmo so sasa ani jag, ani pustinja paři Sinajsko gora.

³¹ Kana gova o Mojsije dikhlja, divisajlo kalese. Al kana avilo paře pořukar te dićhol, řunda o glaso e Devleso:

³² ‘Me sem o Dol ćire paradadengo, Dol e Avraameso, e Isaakoso thaj e Jakoveso.’ A o Mojsije tresisada tari dar thaj ni tromaja te dićhol.

³³ O Gospod vaćarda lese: ‘Uljar će sandale, golese kaj o than ke savo aće si sveto phuv.

³⁴ Me řukar dikhljem i muka mingre manuřendi ano Egipat. řundem sar jaućin thaj uljiljem te ikalav len. Akana dźa! Ka bićhalav tut ano Egipat.’

³⁵ Kava ři o Mojsija, save ćhudije thaj vaćarde lese: ‘Ko tut ćhuta te ave řorutno thaj te sudi amen?’ Le o Dol prekal o anđelo so sikadilo lese ano grmo bićchalda te avol vladari thaj kova savo ka izbavil len.

³⁶ Thaj o Mojsije ikalda len thaj ćerda čudura thaj znakura ano Egipat, maškaro Lolo more thaj ani pustinja saranda (40) berš.

³⁷ Kava si o Mojsije savo vaćarda e Izrael-curende: 'O Dol tumaro ka vazdol tumende proroko tare tumare phrala sar man.'

³⁸ Kava si o Mojsije savo sasa ćidimo e manušencar ani pustinja e andelosa savo vaćarda lese ki Sinajsko gora thaj amare paradadencar. Vov primisada e lafura e džuvdimase, te bi dola len amende.

³⁹ Al amare paradada ni manglje te šunen le. Odbacisade le thaj pe ilencar irisajle ano Egipat.

⁴⁰ Golese vaćarde e Aaronese: 'Ćer amende devlen save ka džan angle amende, golese kaj ni džana so si kale Mojsijasa, savo ikalda amen andaro Egipat.'

⁴¹ Tegani ćerde idole savo ličila po terno guruv thaj dije žrtva e idolese thaj slavisade kole so ćerde pe vastencar.

⁴² Al o Dol crdija pe lendar thaj mukhlja len te klanjin pe e čerenjende, sar pisil ano lil e prorokurengo:

'Izraele! Dijen li mande žrtve thaj darura saranda (40) berša ani pustinja?

⁴³ Na, nego inđarden o šatori e devleso e Moloheso

thaj i čereni tumare devlese e Refanese.

Kala si idolura save ćerden

te molin tumen lende;

Golese ka bičhalav tumen ano progonstvo'

po dur taro Vavilon.

⁴⁴ Amare paradada sasa len šatori taro sve-dočanstvo ani pustinja, sar so vaćarda o Dol e Mojsijase te ćerol le sar so sikada lese.

⁴⁵ Pale gova amare paradada save primisade šatori, ande le e Isusesa e Navineso ani phuv e abandžijendi saven o Dol tradija angle lende tari goja phuv. Gothe ačhilo o šatori dži ko vreme kana sasa o caro o David.

⁴⁶ O David arakhlja milost anglo Dol thaj molisada e Devle te vazdol Hram e Jakovese Devlese.

⁴⁷ Al tek o Solomon vazdija lese o Hram.

⁴⁸ Al o Embaro Dol ni bešol ane Hramura ćerde e manuškane vastencar, sar so phenda o proroko:

⁴⁹ ‘O Gospod vaćarol:

O nebo si mo presto

a i phuv than tale mingre pingre.

Savo čher ka ćeren mande?

Kaj si than pašo odmor mingro?

⁵⁰ Na li ćerda sa kava mo va?’

⁵¹ O tumen, zurale šorende sen! Bisunetime ilende sen thaj kašuce e čaćimase! Uvek protivin tumen e Svetone Duxose sar tumare paradada!

⁵² Isi li jekh proroko save ni tradije tumare paradada? Mudarde i kolen save angleder vaćarde taro avipe e Pravednikoso, kas tumen akana izdajisaden thaj mudarden.

⁵³ Tumen sen gola so dobisaden o Zakon prekalo anđelura, al ni ićarden tumen pe leste.”

E Stefaneso meripe

⁵⁴ Kana e Jevreja ano Baro sudo gova šunde, holajle ane pe ile thaj ćićidije pe danda pe leste.

⁵⁵ Al o Stefane pherdo e Svetone Duxosa vazdija pe jakha premalo nebo thaj dikhlja i slava e Devlesi thaj e Isuse kaj ačhol ki desno rig e Devlese.

⁵⁶ Thaj vaćarda: “Akh, dikhav o nebo putardo thaj e Čhave e Manušese kaj ačhol ki desno rig e Devlese.”

⁵⁷ Tegani von dije vika andare sa o glaso thaj phanglje pe kana. Savore sar jekh uštile pe leste,

⁵⁸ ikalde le andaro foro thaj lije te čhuden pe leste bara. E svedokura pe fistanura dije te aračhol o terno čhavo savo akhardol Savle.

⁵⁹ Dok čhudena e bara po Stefane, vov molisajlo e Devlese vaćarindoj: “Gospode Isuse! Primi mo duxo.”

⁶⁰ Tegani pelo pe koća thaj dija vika andare sa o glaso: “Gospode! Ma le lenđe kava sar greh.” Kana kava vaćarda, mulo.

8

¹ A o Savle odobrisada e Stefaneso mudaripe.

O Savle progonil i Khandiri

Ane gova đive sasa baro progonstvo pi Khandiri ano Jerusalim. Sa e pačavne, sem e apostolura, našle ani Judeja thaj ani Samarija.

² Nesave pačavne murša prahosade e Stefane thaj but ruje pale leste.

³ Al o Savle dikhlja te uništil i Khandiri. Džala taro čher dži o čher te dolol e muršen thaj e džuvljen thaj čhuvola len ano phanglipe.

O Filip vaćarol o Lačo Lafi ani Samarija

⁴ Kola so našle andaro Jerusolim, vaćarde o Lafi svugde kaj đe.

⁵ Gija o Filip avilo ane jekh samarijansko foro thaj gothe vaćarda taro Hrist.

⁶ Kana e manuša šunde e Filipe thaj dikhlje e čudesura save ćerda, katane savore obratisade pažnja pe gova so vaćarda.

⁷ E bilače duxura bare vikasa iklile andare pherdo manuša ane kaste sesa. Thaj pherdo bande sastile.

⁸ Gija sasa baro radost ane kava foro.

⁹ Ane kava foro sasa jekh manuš, savo akhardola Simon, savo već nesavo vreme divila e manušen ani Samarija pe dikhljarimasa. Vov vaćarda pestar kaj si but baro manuš

¹⁰ thaj savore, taro emcikno dži o naj baro, obratisade pažnja thaj vaćarde: "Kava manuš si e Devlesi zor, savi akhardol Bari zor."

¹¹ Šunena le, golese kaj but vreme divila len pe dikhljarimasa.

¹² Al kana pačaje e Filipese savo vaćarola lenđe taro Lačo Lafi taro Carstvo e Devleso thaj taro alav e Isuseso e Hristeso, krstisajle e murša thaj e džuvlja.

¹³ I korkoro o Simon pačaja thaj krstisajlo. Stalno sasa pašo Filip zadivimo e znakurencar thaj e bare čudurencar save ćerda.

¹⁴ Kana šunde e apostolura save sesa ano Jerusolim kaj e manuša ani Samarija prihvatiasade o Lafi e Devleso, bičhalde lende e Petre thaj e Jovane.

¹⁵ Von avile thaj molisajle e pačavnende te primin e Svetone Duxo.

¹⁶ Golese kaj vadži pe ni jekh ni avilo o Sveto Duxo. Samo sesa krstime ano alav e Gospodeso e Isuseso.

¹⁷ Tegani e apostolura čhute pe vasta pe lende thaj von primisade e Svetone Duxo.

¹⁸ O Simon dikhlja kaj e pačavne primin e Svetone Duxo kana e apostolura čhute pe lende pe vasta thaj anda lende pare

¹⁹ vačarindoj: “Den i man gasavo zuralipe te primil o Sveto Duxo dži jekh pe kaste čhuvav me vasta.”

²⁰ Al o Petar phenda lese: “Ćire parencar tu te propere, golese kaj tu dijan gođi kaj e Devleso daro šaj ćinol pe parencar!

²¹ Naj tuće bući ane goja služba, golese kaj ćiro ilo naj čače anglo Dol!

²² Pokaji tut tare kava ćiro bilačhipe thaj moli tut e Gospodese te šaj oprostil tuće kova so dijan gođi ane ćiro ilo.

²³ Golese kaj dikhav kaj san pherdo ćerčipe thaj phanglo ani nepravda.”

²⁴ Tegani o Simon vačarda: “Tumen molin e Gospode mande, ma te avol pe mande khanči tare gova so vačarden.”

²⁵ Pale gova, kana von phende o svedočanstvo thaj vačarde e Gospodeso Lafi, irisajle ano Jerusalim. Thaj odrumal ane but Samarijanska gava vačarde o Lačo Lafi.

O Filip thaj o Etiopljanino

²⁶ O anđelo e Gospodeso vaćarda e Filipese: “Spremi tut thaj dža ko jug ko drom maškari pustinja savo uljol taro Jerusalem ani Gaza.”

²⁷ Gija o Filip spremisajlo thaj đelo. Odrumal arakhlja jekhe manuše tari Etiopija, savo sasa evnuho, baro bućarno e caricako e Kandako tari Etiopija, savo sasa upravitelji tari laći riznica. Kava manuš sasa ano Jerusalem te molil pe e Devlese,

²⁸ thaj akana irisajlo andaro Jerusalem. Bešola pe piro grastano vordon thaj čitisada o lil e prorokoso e Isaijaso.

²⁹ O Sveto Duxo phenda e Filipese: “Dža paše kova vordon thaj av paše leste.”

³⁰ Tegani o Filip prastija pašo vordon thaj šunda kaj čitil taro proroko Isaija. Pučlja: “Haljare li gova so čiti?”

³¹ O evnuho phenda: “Sar bi šajine te haljarav kaj khoni ni objasnil mande gova?” I molisada e Filipe te uštol po vordon thaj te bešol paše leste.

³² E lafura andaro Sveto lil kotar čitisada o evnuho sesa kala:

“Inđarde le ko čhinipe sar bakre.

Thaj sar terno bakro khanči ni vaćarda angle kola save randen le,
gija ni vov ni putarda po muj.

³³ Sasa ponizimo thaj uskratisade lestar i pravda.

Tare lese potomkura khanči ni ka vaćarol pe,
golese kaj leso džuvdipe lija pe tari phuv.”

³⁴ O evnuho pučlja e Filipe: “Moliv tut, kastar kava vaćarol o proroko? Pestar il nekastar averestar?”

³⁵ Tegani o Filip lija te vaćarol tare kava lil e Isaijaso, te phenol lese o Laćho Lafi taro Isus.

³⁶ Sar džana e dromesa, avile dži nesavo paj. A o evnuho phenda: “Akh paj! So šaj aćhavol ma te ma krstiv man?”

³⁷ [O Filip vaćarda lese: “Te paćajan tare sa ćiro ilo, šaj.” A vov irindoj vaćarda lese: “Paćav kaj o Isus Hrist si o Čhavo e Devleso.”]*

³⁸ Gija o evnuho vaćarda te aćhaven o vordon. Tegani solduj, o Filip thaj o evnuh, ulile ko paj thaj o Filip krstisada le.

³⁹ Kana iklile andaro paj, o Duxo e Gospodeso lija e Filipe tare jekh drom thaj o evnuho ni dikhlja le vadži, al nastavisada pe dromesa radosno.

⁴⁰ O Filip arakhlja pe ano Azot. Ďelo ane sa e forura thaj e dromesa vaćarda o Laćho Lafi, sa dži kaj ni reslo ani Kesarija.

9

E Savleso obratipe

(Buća 22,6–16; 26,12–18)

¹ A o Savle bizo aćhipe vadži holjame pretisada kaj ka mudarol e sikaden e Gospodese. Golese Ďelo ko baro svešteniko

² thaj molisada le te dol le e lila paše sinagoge ano Damask, te šaj ane sindira te anol ano Jerusalem sa kolen save džan ko Drom

* **8,37** Ane sa e anglune rukopisura kava stih ni aćhol.

e Gospodeso, bilo kas te aračhol, muršen il džuvljen.

³ Kana sasa ko drom thaj avilo paše o Damask, tari jekh drom pe leste svetlisada zuralo svetlost taro nebo.

⁴ Pelo ki phuv thaj šunda o glaso vačarindoj: “Savle, Savle! Sose progoni man?”

⁵ O Savle pučlja: “Ko san tu, Gospode?” O glaso phenda lese: “Me sem o Isus, kas tu progoni.

⁶ Nego akana ušti thaj dža ano foro, odori ka vačarol pe tuće so trubul te ćere.”

⁷ E manuša save džana e Savlesa ačhile thaj khanči ni vačarde, golese kaj šunde o glaso al khanika ni dikhlje.

⁸ Tegani o Savle uštalo tari phuv, al kana putarda pe jakha naštine te dičhol. Golese lije le taro va thaj ande le ano Damask.

⁹ Trin đive ni dikhlja, ni xalja, ni pilja.

¹⁰ Ano Damask bešola jekh tare sikade e Isusese kaso alav sasa Ananija.

O Gospod ani vizija vačarda lese: “Ananija!”

A o Ananija vačarda lese: “Aktaljem, Gospode!”

¹¹ O Gospod vačarda lese: “Ušti thaj dža ko drom savo akhardol Prava. Gothe ano čher e Judaso rode e manuše taro Tarsis savo akhardol Savle. Ektalo, vov akana molil pe

¹² thaj ani vizija dikhlja manuše palo alav Ananija, kaj avol andre ke leste thaj čuvol po va pe leste te šaj palem te dičhol.”

¹³ A o Ananija vačarda: “Gospode, me šundem tare but džene paše gova manuš kobor bilačipe ćerda ćire svetone manušenje ano Jerusalem.

¹⁴ A i kate isi le vlast tare šorutne sveštenikura te phandol savoren save pačan ane čiro alav.”

¹⁵ Al o Gospod phenda lese: “Dža! Golese kaj kale manuše birisadem te anol mingro alav angle abandžije, angle carura thaj angle Izraelcura.

¹⁶ Me ka sikavav le kobor trubul te trpil mingre alavese.”

¹⁷ Gija đelo o Ananija thaj avilo ano čher. Gothe čhuta pe vasta po Savle thaj vaćarda: “Phrala Savle! O Gospod o Isus, savo sikadilo tuće ko drom kana aviljan akari, vov bićhaldam man ke tute te bi tu palem šajine te diće thaj te ave pherdo Svetone Duxosa.”

¹⁸ Sigate tare Savlese jakha pele khanči sar ljupe thaj vov palem dikhlja. Uštalo em krstisajlo pajesas.

¹⁹ Pale gova, zala xalja thaj irisajlo leso zuralipe.

O Savle propovedil ano Damask

O Savle nekobor đivesa ačhilo e sikadencar ano Damask.

²⁰ Sigate ane sinagoge vaćarola kaj o Isus si o Čhavo e Devleso.

²¹ Savore save šunde le, divisajle lesa thaj pučlje pe: “Naj li kava kova savo uništil ano Jerusalim sa kolen save pačan ane Isuseso alav? Ni li avilo kate te phandol thaj te inđarol len ke šorutne sveštenikura?”

²² Al e Savleso propovedipe sasa sa po zuralo. Dokažila kaj si o Isus čaće o Hrist, gija kaj e Jevrejen ano Damask ačhavola bizo odgovor.

O Savle našol ano Jerusalim

23 Kana nakhle po but đivesa, e Jevreja ćidije pe thaj dogovorisaile te mudaren e Savle.

24 Al o Savle dodžanglja so manden te ćeren. Đive thaj rat von pazisade pe forose vudara, te bi mudarena le.

25 Al ki rat e sikade lije e Savle thaj mukhlje le ani bari korpa taro duvari.

26 Kana avilo o Savle ano Jerusalem dikhlja te avol katano e sikadencar. Al savore lestar darajle golese kaj ni paćaje kaj i vov si ćaće sikado.

27 Al o Varnava prihvatisada le, anda le ke apostolura thaj vaćarda lenđe sar ko drom dikhlja e Gospode thaj so vaćarda lese. Phenda lenđe i sar o Savle ano Damask bizi dar propovedisada taro alav e Isuseso.

28 Gija aćhilo lençar, slobodno phirola ano Jerusalem thaj bizi dar propovedila taro alav e Isuseso, e Gospodeso.

29 Vaćarda thaj raspravisajlo e Jevrejencar save vaćarena grćki, al von dikhlje te mudaren le.

30 Kana gova šunde e phrala, inđarde le ani Kesarija thaj gothar bićhalde le ano Tars.

31 Tegani i Khandiri ani sa i Judeja, Galileja thaj Samarija sasa ano mir. Izgradila pe thaj barili, golese kaj e paćavne phirde ani dar e Devlesi thaj utešina pe ano Sveto Duxo.

O Petar sastarol e Eneja thaj e Tavita

32 Kana o Petar naxhlja taro than dži ko than, avilo ke Devlese sveta manuša save bešena ani Lida.

33 Odori araxhlja jekhe manuše savo akhardola Enej, savo sasa lindo ohto berš thaj pašljola ano than e pašljimaso.

³⁴ O Petar vaćarda lese: “Eneje! O Isus Hrist sastarol tut! Ušti thaj lačhar čo than.” Thaj o Enej sigate uštilo.

³⁵ Dikhlje gova savore save bešle ani Lida thaj ano Saron thaj irisajle premal o Gospod.

³⁶ Ani Jopa bešli jekh sikadi savi akhardola Tavita, so grčki značil “Košuta”. Lako džuvdipe sasa pherdo šukare bućencar thaj dola milostinja e čore manušenje.

³⁷ Thaj ane gola đivesa nasvajli thaj muli. Najarde la thaj chute la ani upruni soba.

³⁸ A sar si i Lida paši Jopa thaj e sikade šunde kaj o Petar si odori, bičhalde duje manušen te zamolin le: “Moli tut, av amende sigate!”

³⁹ Gija o Petar uštilo thaj đelo lencar. Kana avilo, inđarde le ki upruni soba thaj čidije pe paše leste e romnja kase roma mule. Von ruje thaj sikade lese e gada thaj e fistanura save ćerda i Tavita kana voj sasa lencar.

⁴⁰ O Petar tradija savoren avral, pelo ke pe koča thaj molisajlo e Devlese.

Pale gova irisajlo premal lako telo thaj vaćarda: “Tavito, ušti!”

Voj putarda pe jakha thaj kana dikhlja e Petre, bešli.

⁴¹ O Petar dija la po va thaj pomožisada la te uštol. Pale gova akharda e romnjen kase roma mule thaj e avere pačavnen thaj sikada kaj si džuvdi.

⁴² Kava šundilo ani sa i Jopa thaj but pačaje ano Gospod.

⁴³ A o Petar but đive ačhilo ani Jopa ko nesavo Simon savo ćerola e morčha.

10

O Kornelije akharol e Petre

¹ Ani Kesarija sasa jekh manuš alavesa Kornelije, rimsko kapetano e četako savi akhardola Italijansko.

² Vov thaj sa lese čherutne sesa pačavne thaj darana taro Izraelsko Dol. Dija but milostinja e čore Izraelcurende thaj svako đive molila pe e Devlese.

³ Jekh đive, kana sasa trin o sato ko đive,* sasa le vizija. Šukar dikhlja, sar premal leste avilo e Devleso anđelo thaj vačarda lese:

“Kornelije!”

⁴ O Kornelije dikhlja ane leste thaj darandoj pučlja: “Vačar so mande, Gospode?”

O anđelo vačarda: “O Dol prihvatisada čire molitve thaj čiri milostinja sar žrtve.

⁵ Golese akana bičhal ani Jopa manušen te anen e Simone, kas den vika Petar.

⁶ Vov si gosto ke nesavo Simon savo ćerol e morčha, kaso čher si pašo more.”

⁷ Pale gova o anđelo savo vačarda lesa đelo thaj o Kornelije akharda pe duje slugen thaj jekhe devlikane vojniko tare kola save služisade le.

⁸ Phenda lenđe sa kava so sasa thaj bičhalda len ani Jopa.

E Petresi vizija

⁹ Theara đive kana e Kornelijase manuša đeje e dromesa thaj avile paši Jopa, iklilo o Petar ko

* **10,3** Ano grčko enja o sato e điveseso.

krovo te molil pe e Devlese, kana o sato sasa paše dešuduj (12) ko đive.†

¹⁰ Sasa bokhalo thaj manglja te xal. Dok ćerde lese xamase, vov pelo ani vizija.

¹¹ Dikhlja sar taro putardo nebo uljol premali phuv baro čaršafi phanglo ke štar riga.

¹² Ane leste sesa sa e vrste štare pingrende životinje tari phuv thaj e gmizavcura thaj sa e čiriklja talo nebo.

¹³ Tegani nesavo glaso vaćarda lese: “Ušti, Petre! Čin thaj xa!”

¹⁴ A o Petar vaćarda: “Nisar, Gospode! Nijekh drom ni xaljem so si poganimo thaj melalo so si zabranimo Zakonesa.”

¹⁵ Thaj o glaso dujto drom lese vaćarda: “Ma tu vaćar kaj si poganimo te xal pe kova so o Dol proglasisada thodo!”

¹⁶ Kava sasa trin drom thaj o čaršafi sigate irisajlo palal ko nebo.

E Kornelijase manuša aven ko Petar

¹⁷ A sar o Petar sasa vadži ano čudo so kaja vizija značil, e manuša save sesa bičhalde taro Kornelija pučindoj arakhlje o čher e Simoneso savo ćerola morčha thaj već ačhile paši kapija.

¹⁸ Akharde thaj pučlje: “Naj li kate o Simon kas akharen Petar?”

¹⁹ A sar o Petar vadži dola gođi tari vizija, o Sveto Duxo phenda lese: “Akh, trin džene roden tut.

²⁰ Golese ušti thaj ulji tele, dža lencar bizo nisavo mislipe, golese kaj me bičhaldem len.”

† **10,9** Ano grčko šov o sato ko đive.

²¹ Tegani o Petar ulilo ke kola manuša thaj vaćarda: “Akh, me sem kova kas roden. Sose aviljen?”

²² Von vaćarde: “Bičhalda amen o Kornelije o rimsko kapetano, manuš čačukano savo daral taro Izraelsko Dol, a save poštujin sa e Jevreja. Lese phenda o sveto anđelo te akharol tut ane piro čher thaj te šunol tutar će lafura.”

²³ Tegani o Petar dija len vika andre ano čher te aven lese gostura.

O Petar džal ano čher e Kornelijaso

Theara đive uštilo o Petar thaj đelo lencar. I nesave pačavne phrala save sesa andari Jopa, đe le sa.

²⁴ A aver đive avile ani Kesarija. O Kornelije već ađućarda len thaj akharda pe familija thaj pe pašutne amalen.

²⁵ Kana o Petar dija andre, o Kornelije avilo angle leste thaj pelo angle lese pingre thaj poklonisajlo lese.

²⁶ Al o Petar vazdija le vaćarindoj: “Ušti, i me sem samo manuš.”

²⁷ Vaćarindoj lesa đelo o Petar andre thaj dikhlja kaj si gothe pherdo džene.

²⁸ O Petar vaćarda lenđe: “Tumen džanen kaj naj dindo e Jevrejese te bešol tumencar e abandžijencar il te džal tumende ano čher. Al o Dol mande sikada khanika ma te akharav poganimo il melalo.

²⁹ Golese aviljem bizo nisavo mislipe kana akharden man. Akana pučav tumen, sose bičhalden pale mande?”

³⁰ O Kornelije vaćarda: “Angleder štar ðive ane mingro čher molisaljem ke kava sato, ke trin o sato. Thaj dikh, manuš ačhilo angle mande ano sjajno fostano

³¹ thaj vaćarda: ‘Kornelije! Uslišimi si ćiri molitva thaj o Dol dikhlja ćiri milostinja e čororende.

³² Bičhal ani Jopa thaj akhar e Simone save akharen Petar. Vov bešol pašo more ano čher e Simoneso, savo ćerol morčha.’

³³ Gija me bičhaldem sigate pale tute thaj tu šukar ćerdan kaj aviljan. Akana amen savore ača kate anglo Gospod te šuna sa so o Dol tuće vaćarda te vaćare amende.”

E abandžije šunen o Lačo Lafi

³⁴ Tegani o Petar lija te vaćarol: “Akana čače dikhav kaj o Dol ni ćerol razlika maškare manuša.

³⁵ Dikhav kaj andare sa e narodura prihvati me si kola save daran lestari thaj ćeren čači pe.

³⁶ Tumen džanen kaj o Dol bičhalda e Izrael-ćurende o lafi kana objavisada o Lačo Lafi taro mir prekalo Isus Hrist savo si Gospod savorende.

³⁷ Tumen džanen so sasa ani sa i Judeja. Počnisada ani Galileja palo krstipe taro savo propovedisada o Jovane.

³⁸ A tumen džanen taro Isus andaro Nazaret kas o Dol pomazisada e Svetone Duxosa thaj e zorasa. Gija o Isus džala ke but thana, ćerola šukaripe thaj sastarola savoren saven o beng ićarda ane piro vlast, golese kaj o Dol sasa lesa.

³⁹ Amen e apostolura dikhlijam sa so ćerda ano Jerusolim thaj ani sa i phuv e Jevrejendi. Von mudarde le gija so čhute le ko krsto.

⁴⁰ Al o Dol trito đive vazdija le tare mule thaj dija le te sikadol.

⁴¹ Ni sikadilo sa e manušenje nego e svedokurenđe saven angleder birisada o Dol – amende save lesa xaljam thaj piljam palo leso uštipe tare mule.

⁴² Vov naredisada amende te vaćara thaj te svedoči e manušenje kaj o Dol čhuta le sar sudija e džuvdende thaj e mulende.

⁴³ Baše leste svedočin sa e prorokura, kaj lese alavesa primin oprostipe paše grehura savore save paćan ane leste.”

E abandžije primin o Sveto Duxo

⁴⁴ A sar o Petar vaćarola kala lafura, ulilo o Sveto Duxo pe savore save šunde leso lafi.

⁴⁵ Thaj e jevrejska paćavne save avile e Petresa, divisajle kaj o Dol dija sar daro o Sveto Duxo e abandžijende,

⁴⁶ golese kaj šunde so vaćaren e abandžije ane avera čhiba thaj baravena e Devle.

Tegani vaćarda o Petar:

⁴⁷ “Kala manuša primisade e Svetone Duxo, sar amen. Šaj li khoni te činavol o paj te ma krstin pe?”

⁴⁸ A naredisada lenđe te krstin pe ano alav e Isuseso e Hristeso. Pale gova molisade e Petre te aćhol lencar gothe vadži nekobor đivesa.

11

E Petreso izveštaj e khandīraće ano Jerusolim

¹ E apostolura thaj e phrala ani sa i Judeja šunde kaj čak i e abandžije prihvatisade o Lafi e Devleso.

² Kana o Petar irisajlo ano Jerusolim, kola save si sunetime pačavne lije te čeren čingara lesa,

³ vačarindoj: “Đeljan ke abandžije save naj sunetime thaj xaljan lencar!”

⁴ Tegani o Petar lija te vačarol lende palo redo:

⁵ “Sema ano foro ani Jopa thaj dok molisaljem, sasa man vizija. Dikhljem sar taro nebo uljol khanči sar baro čaršafi so mučhol pe ke štar riga thaj ulilo angle mande.

⁶ Kana škar dikhljem andre, dikhljem e štare pingrende životinje e phuvaće, gmizavcura, e zverura thaj e čirikljen talo nebo.

⁷ Tegani šundem glaso savo vačarda mande: ‘Ušti, Petre! Čhin thaj xa!’

⁸ Al me vačardem: ‘Nisar, Gospode! Ni jekh drom so si poganimo il melalo, so si zabranimo e Zakonesa, ni đelo ane mo muj.’

⁹ A o glaso taro nebo vačarda mande dujto drom: ‘Ma tu vačar kaj si poganimo te xal pe kova so o Dol proglasisada thodo.’

¹⁰ Kava sasa trin droma thaj pale gova sa irisajlo ko nebo.

¹¹ Ane gova časo avile anglo čher ane savo sama, trin džene so sesa bičhalde andari Kesar-ija pale mande.

¹² O Sveto Duxo vačarda mande te džav lencar bizo nisavo mislipe. Mancar džana i kala šov

phrala thaj đeljam ano čher gole manušeso savo bičhalda pale amende.

¹³ Gova manuš vaćarda amende sar dikhlija anđelo savo ačhilo ane piro čher thaj vaćarda lese: 'Bičhal khanika ani Jopa te anen e Simone kas den vika Petar.

¹⁴ Vov ka vaćarol tuće lafura tare save ka spasin tumen, tu thaj savore save bešen ane čiro čher.'

¹⁵ A kana lijem te vaćarav, ulilo o Sveto Duxo pe lende, gija sar ko angluno drom pe amende.

¹⁶ Tegani dije man gođi e Lafese e Gospodeso savo vaćarda: 'O Jovane krstisada pajesa al tumen ka krstin e Svetone Duxosa.'

¹⁷ Gijate, te o Dol dija len jekh isto daro, sar savo dija amen kana lijam te pača ane amaro Gospod o Isus Hrist, ko sem me te braniv e Devle ane gova?"

¹⁸ Kana šunde kava, smirisajle thaj lije te hvalin e Devle vaćarindoj: "O Dol, gijate, i e abandžijen dija pokajanje savo inđarol ano džuvdipe bizo meripe!"

Khandiri ani Antiohija thaj ani Sirija

¹⁹ Ano isto vreme, e pačavne save našle taro progonstvo savo lija te avol kana o Stefan mūdardilo, avile dži ki Fenikija, dži ko Kipar thaj dži ki Antiohija. Ni vaćarde o Lačo Lafi khanikase samo e Jevrejende.

²⁰ Al nesave lendar, e Kipranura thaj e Kir-incura, đele ani Antiohija thaj lije te vaćaren i e Grkurende thaj propovedisade lende o Lačo Lafi taro Gospod o Isus.

²¹ Sasa lencar e Gospodeso va thaj but džene pačaje thaj irisajle premal o Gospod.

²² Golestar šundilo dži ki Khandiri ano Jerusalm thaj von bičhalde e Varnava ani Antiohija.

²³ Kana o Varnava avilo thaj dikhlja so ćerda o Dol pale piro milost, radujisajlo thaj zurada len savoren te ačhen verna e Gospodese sa e ilesa,

²⁴ golese so o Varnava sasa šukar manuš, pherdo Svetone Duxosa thaj pačajimasa. Thaj but manuša obratisajle e Gospodese.

²⁵ Pale gova o Varnava đelo ano Tars te rodol e Savle.

²⁶ Kana arakhlja le, inđarda le ani Antiohija. Gothe berš đive ćidije pe e Khandirasa thaj sikade bute manušen. Ani Antiohija angluno drom akharde e sikaden "hrišćanura".

²⁷ Ane gola đivesa andaro Jerusalm avile nesave prorokura ani Antiohija.

²⁸ Jekh lendar, leso alav sasa Agav, uštilo thaj vodimo e Svetone Duxosa, phenda kaj ka avol baro bokhalipe ko Rimsko Carstvo. Gova sasa kana vladisada o Klaudije.

²⁹ Golese e sikade andari Antiohija odlučisade dži jekh lendar kobor šaj te pomognin e phralen thaj phejen save bešena ani Judeja.

³⁰ Gija i ćerde thaj bičhalde e pare e starešinende palo Varnava thaj palo Savle.

12

O Irod Agripa progonil i khandiri

¹ Ane gova vreme o caro o Irod Agripa* lija te progonil nesaven andari Khandiri.

² E Jakove, e Jovanese phrale, mudarda le mačosa.

³ Kana dikhlja kaj si e Jevrejende šorutnende gova šukar, naredisada te dolen thaj e Petre. Gova sasa ko Prazniko, ko vreme tare bik-vasacose mangrengo.

⁴ Kana dolda le, čudija le ano phanglipe thaj dija e Petre ke štar vojnička straže po štar džene te aračhen le. O Irod manglja pali Pasha te ikalol le angle manuša te sudil le.

⁵ Gija e Petre arakhlje ano phanglipe, al i Khandiri bizo ačhipe molisada e Devle bašo Petar.

⁶ A goja rat, kana o Irod manglja te ikalol le angle manuša, o Petar sasa phanglo duje sindirencar, suta maškare duj vojniskura, a e stražarura ačhile anglo vudar taro phanglipe.

E Petreso iklipe andaro phanglipe

⁷ A tari jekh drom pojavisajlo o anđelo e Gospodeso thaj baro svetlo svetlisada o than ano phanglipe kaj sasa o Petar. O anđelo po zala čalada e Petre ane lese pašavre, vazdija le taro sojipe thaj vačarda lese: "Ušti sigate!" Thaj e sindira pele tare vasta e Petrese.

⁸ Tegani o anđelo vačarda lese: "Phande či kuštik thaj pođi će sandale."

O Petar čerda gijate.

Pale gova o anđelo vačarda lese: "Urav čo fostano thaj phir mancar!"

* **12,1** Vov sasa unuko e Irodeso e Bareso, a phejako čhavo taro Irod Antipa.

⁹ O Petar iklilo pale leste, al ni džanglja kaj sa kava so ćerol o anđelo si čaće, nego dija gođi kaj isi le vizija.

¹⁰ Kana nakhle i angluni thaj i dujto straža, avile pašo sastrunalo vudar, savo inđarol ano foro. O vudar korkoro putajlo thaj iklile ko drom. Kana nakhle jekh ulica, o anđelo tari jekh drom crdija pe lestar.

¹¹ Tegani avilo o Petar ane peste thaj vaćarda: “Akana čaće džanav kaj o Gospod bićhalda pe anđelo thaj ikalda man andare e Irodese vasta thaj tare sa so e Jevreja ađučarde te avol mande.”

¹² Kana haljarda sa gova, avilo ano čher e Marijako, i dej e Jovanesi, kas akharena Marko. Gothe pherdo manuša ćidije pe thaj molina pe e Devlese.

¹³ Kana čalada o Petar po vudar e avlijako, avili jekh terni sluškinja savi akhardola Roda, te putrol o vudar.

¹⁴ Kana pindžarda e Petreso glaso taro radost ni putarda o vudar, nego prastija andre thaj vaćarda kaj o Petar aćhol anglo vudar.

¹⁵ Von phende laće: “Tu san dili!” Kana voj uporno vaćarda kaj si čaće gija, von vaćarde: “Gova si leso anđelo.”

¹⁶ Al o Petar ni aćhada te čalavol ko vudar. Kana putarde, dikhlje e Petre thaj but ćudisajle.

¹⁷ O Petar ćerda lenđe vastesa khanči te ma vaćaren thaj pale gova vaćarda lenđe sar o Gospod ikalda le taro phanglipe thaj phenda: “Vaćaren kava e Jakovese thaj e avere phralenđe.”

Tegani o Petar iklilo gothar thaj đelo ke aver than.

¹⁸ Kana putajlo o đive, sasa bari pobuna maškare vojnatura baše gova so sasa e Petresa.

¹⁹ O Irod bičhalda te roden e Petre, a kana ni arakhlje le, ispitujsada e vojnuren so sasa thaj naredisada te mudaren len. Pale gova o Irod iklilo tari Judeja, đelo ani Kesarija thaj odori ačhilo nesavo vreme.

E Irodeso meripe

²⁰ O caro o Irod sasa ani bari čingar e manušencar taro Tir thaj taro Sidon. Al von čidije pe thaj katane đele ko Irod thaj kana sasa len podrška taro Vlasto, e caroso pomoćniko, molisade le bašo mir, golese so andari phuv e carosi anena xamase.

²¹ Ano dogovorime đive urada pe o Irod ane carska šėja, bešlo ko presto thaj lija te vaćarol e manušende.

²² A e manuša dije vika: "Kava si glaso e devleso, naj e manušeso!"

²³ Al tari jekh drom čalada le o anđelo e Gospodeso golese kaj ni dija slava e Devlese. Xalje le e ćerme thaj mulo.

²⁴ A o Lafi e Devleso širisajlo thaj sesa sa po but paćavne.

²⁵ Kana o Varnava thaj o Savle završisade po služipe ano Jerusalim, irisajle ani Antiohija thaj lije pesa e Jovane kas akharde Marko.

13

Angluno misijsko drom e Pavleso thaj e Varnavas

¹ Ani Khandiri ani Antiohija sesa kala pro-rokura thaj učitelja: o Varnava, o Simeon kas akharde Niger, o Lukije tari Kirina, o Manaino savo barilo pašo Irod o vladari, thaj o Savle.

² Gija jekh drom kana slavisade e Gospode thaj postisade, o Sveto Duxo vačarda lenđe: “Crden mande akana e Varnava thaj e Savle baši bući savi me akhardem len.”

³ Tegani, sar vadži postisade thaj molisade, čhute pe vasta pe lende thaj bičhalde len.

E apostolura propovedin ano Kipar

⁴ O Savle thaj o Varnava bičhalde sesa taro Sveto Duxo, đeje ani Selevkija thaj gothar đeje e brodosa ano Kipar.

⁵ Kana avile ano Salamin, propovedisade e Devleso Lafi ane Jevrejska sinagoge thaj po-možisada lenđe o Jovane kas akharde Marko.

⁶ Kana nakhle sa o ostrvo, resle ko foro Paf. Gothe arakhlje nesave manuše savo sasa dikhl-jarno thaj xoxavno proroko. Vov sasa Jevrejo savo akhardola Varisus.

⁷ Vov sasa amal e upravnikosa, kaso alav sasa Sergij Pavle, manuš savo sasa but godaver. O Sergij Pavle akharda e Varnava thaj e Savle golese kaj manglja te šunol e Devleso Lafi.

⁸ Al lenđe protivisajlo o Elima o dikhljarno – gija si leso alav ano prevod – savo manglja e upravniko te iril taro pačajipe.

⁹ Tegani o Savle kas akharde i Pavle, pherdo Svetone Duxosa dikhlja ano xoxavno proroko, o Varisus Elim

10 thaj vaćarda: "Čhaveja e bendeso thaj dušmanona baše sa o pravednost! Pherdo san prevare thaj lukavstvo dži jekh vrsta. Ni li ka ačhave te bandare e ravna droma e Gospodese?"

11 Dikh, akana o va e Gospodese ka avol protiv tute! Ka ave koro thaj ni ka diče o kham nesavo vreme."

Thaj tari jekh drom po Elim pelo kalipe thaj tamnina thaj lija te phirol thaj te rodol khanika te inđarol le vastesa.

12 Kana o upravniko dikhlja so sasa, pačaja thaj divisajlo ano sikajipe e Gospodese.

O Pavle thaj o Varnava propovedin ani Pisidijsko Antiohija

13 Kana o Pavle thaj kola save sesa lesa đeje e čamcosa andaro Paf thaj avile ani Perga, ani Pamfilija* o Jovane kas akharde Marko ačhada len thaj irisajlo ano Jerusalem.

14 Pale gova o Pavle thaj o Varnava đeje andari Perga thaj avile ani Pisidijsko Antiohija. Ko savato đeje ani sinagoga thaj beše gothe.

15 Palo čitipe taro Zakon thaj tare Prorokura, e starešine e sinagogaće bičhalde ke lende te vaćaren lende kava: "Phralalen, ako isi tumen lafi te zuraven e manušen, vaćaren!"

16 Gija o Pavle uštilo, vazdija po va thaj lija te vaćarol: "Izraelcuralen thaj avera tumen save daran taro Dol, šunen!"

17 O Dol kale izraelskone manušengo birisada amare paradaden thaj vazdija lengo đinipe dži

* 13,13 I Pamfilija thaj i Pisidija sesa pokrajine ani adivesutni Tursko.

kaj bešle sar abandžije ano Egipat thaj pe zurale vastesa ikalda len gothar.

¹⁸ Paše saranda (40) berš strpljivo podnosisada len ani pustinja.

¹⁹ Ano Hanaan uništisada ehta naroduren thaj lendi phuv dija e Izraelcurende ano nasledstvo. Sa gova sasa štaršel thaj pinda (450) berš.

²⁰ Pale gova dija len sudijen dži o proroko o Samuilo.

²¹ Tegani e manuša manglje caro thaj o Dol dija len e Saule, e Kiose čhave, manuše tare Venijaminaso pleme. O Savle vladisada paše saranda (40) berš.

²² Kana o Dol crdija e Saule, vazdija lende e Davide carose, savestar vačarda: 'Arakhljem e Davide, čhave e Jesejese, manuš pale mingro ilo. Vov ka ćerol sa so me mangav.'

²³ Taro potomstvo e Davideso, o Dol palo piro obećanje, vazdija e Izraelese e Spasitelje e Isuse.

²⁴ Angleder so o Isus avilo, o Jovane o Krstitelj propovedisada sa e Izraelskone manušende te pokajin pe thaj te krstin pe.

²⁵ Kana o Jovane završisada pi bući savaće sasa bičhaldo, vačarda: 'Me naj sem kova saveše den gođi kaj sem. Al akh, pale mande avol khoni savo si po baro mandar, kase naj sem dostojno te putrav lese sandale.'

²⁶ Phralalen, čhave e Avraamese thaj avera tumen save daran taro Dol! Amende sasa bičhaldo kava Lafi taro spasenje.

²⁷ E manuša save bešen ano Jerusalem thaj lende šorutne, ni pindžarde e Isuse, nego sud-

isade le. Gija pherdile e lafura e prorokurende save čitin pe svako savato a ni haljarde len.

²⁸ Iako ni arakhlje nisavo bandipe sose o Isus zaslužisada o meripe, rodi je taro Pilat te mudaren le.

²⁹ Kana ćerde sa so sasa pisimo lestar ane Sveta lila, uljarde le taro krsto thaj čhute le ano limori.

³⁰ Al o Dol vazdija le tare mule

³¹ thaj o Isus sikadilo but đivesa kolende save đe le andari Galileja ano Jerusalem. Von si akana lese svedokura angle Jevreja.

³² Amen vaćara tumende o Laćho Lafi: o obećanje savo o Dol dija amare paradadende,

³³ pherda amare čhavende gija so vazdija e Isuse andare mule. Sar so si pisime ano dujto psalmo:

‘Tu san mingro Čhavo.
Od ađive sem ćiro Dad.’

³⁴ Golese kaj o Dol vazdija le tare mule, ni ka ćernjol nikad ano limori. Vaćarda gija:

‘Tumende ka dav e sveta thaj sigurna
blagoslovura
save obećisadem e Davidese.’

³⁵ Golese, ko aver than o Dol vaćarol:

‘Ni ka de ćo sveto manuš te ćernjol.’

³⁶ Golese, o David ane piri kuštik služisada baše Devleso cilj, mulo thaj prahosade le paše lese paradada thaj leso telo černilo ano limori.

³⁷ Al Kova kas o Dol vazdija tare mule, ni černilo.

³⁸ Golese, phralalen, trubul te džanen kaj ano Isus objavil pe tumende oprostipe tare grehura thaj tare sa so naštine te opravdıl pe e Mojsijase zakonesa.

³⁹ E Isusesa opravdıl pe dži jekh savo pačal.

⁴⁰ Golese, aračhen tumen ma te avol pe tumende kova so o Dol vačarda prekal e prokura:

⁴¹ 'Dičhen, tumen save maren muj!

Čudin tumen thaj hasavon!

Golese kaj ane tumare đivesa ka ćerav bući
ane savi ne bi pačana,
te bi vačarola pe tumende golestar.' "

⁴² Kana iklike o Pavle thaj o Varnava andari sinagoga, molisade len e manuša te irin pe aver savato te vačaren lenđe vadži tare gova.

⁴³ Kana o ćidipe crdija pe, pherdo Jevreja thaj e devlikane abandžije save lije e Jevrejengo pačajipe, đele palo Pavle thaj o Varnava. Von vačarde lencar thaj zurade len te nastavın te pačan ano milost e Devleso.

⁴⁴ Ane aver savato ćidije pe skoro savore andaro foro te šunen e Gospodeso Lafi.

⁴⁵ Kana e Jevreja dikhlje bute manušen, pherdile zavist thaj lije te vređın e Pavle thaj te suprostavinpe pe gova so vačarola.

⁴⁶ Al o Pavle thaj o Varnava bizi dar vaćarde lende: "O Lafi e Devleso tumende e Jevrejende angleder trubuja te vaćarol pe. Al golese kaj tumen čhuden le thaj korkore tumen ni dičhen kaj sen dostojna bašo džuvdipe bizo meripe, akana amen irisaljam e abandžijende.

⁴⁷ Golese kaj gija vaćarda amende o Gospod:

‘Ćerdem tut svetlo e abandžijende,
te ane o spasenje ane sa e krajura e phu-
vaće.’ ”

⁴⁸ Kana šunde kava e abandžije, radujisajle thaj slavisade e Gospodeso Lafi thaj pačaje savore save sesa odredime pašo džuvdipe bizo meripe.

⁴⁹ O Lafi e Gospodeso širisajlo ke sa e thana ani goja regija.

⁵⁰ Al e Jevreja nagovorisode e uticajna devlikane džuvljen thaj e muršen save sesa ke šorutne thana ane kava foro thaj von lije te traden e Pavle thaj e Varnava thaj čhudije len andari pi phuv.

⁵¹ Al o Pavle thaj o Varnava tredisade o praho tare pe pingre te ma bi avola len khanči lencar thaj đele ani Ikonija.

⁵² A e sikade sesa radosna thaj pherde Svetone Duxosa.

14

O Pavle thaj o Varnava ani Ikonija

¹ Sar ane avera thana, gija thaj ani Ikonija o Pavle thaj o Varnava đele ani Jevrejsko sinagoga.

Gothe pherdo Jevreja thaj Grkura lije te pačan golese kaj o Pavle thaj o Varnava vaćarde o Lafi e Devleso.

² Al e Jevreja save ni manglje te pačan, bunisade e abandžijen protiv e phrala thaj pherde bilačhimasa lende gođa.

³ Tegani, von ačhile but đive gothe thaj bizi dar vaćarde taro Gospod, savo potvrdisada o Lafi tare piro milost gija so dija len te ćeren znakura thaj ćudesura.

⁴ E manuša taro foro uladile: nesave sesa e Jevrejencar, a avera e apostolurencar.

⁵ Tegani nesave abandžije thaj e Jevreja katane pe šorutnencar ande odluka te ćeren bišukaripe e Pavlese thaj e Varnavase thaj manglje te maren len thaj te čhuden bara pe lende.

⁶ Kana o Pavle thaj o Varnava dodžanglje baše gova, našle ani likaonsko regija, ane forura Listra thaj Derva thaj ane pašutne thana,

⁷ thaj i odori vaćarde o Laćho Lafi.

O Pavle thaj o Varnava ani Listra thaj ani Derva

⁸ Ani Listra bešola jekh manuš savo sasa paralizovano tare piro bijandipe. Nikad naštine te phirol.

⁹ Dži kaj kava manuš šunda e Pavle sar vaćarol thaj o Pavle dikhlja pe leste, o Pavle dikhlja kaj vov pačal ano sastaripe,

¹⁰ vaćarda lese bare glasosa:

“Ušti ke pingre!”

Tari jekh drom o manuš hutija thaj lija te phirol.

¹¹ Kana but manuša dikhle so ćerda o Pavle, vazdije po glaso ki likaonsko čhib: “E dolura ulile tele amende thaj ćerdile manuša!”

¹² Thaj akharde e Varnava Zevs, a e Pavle Hermes, golese kaj vov sasa glavno govorniko.

¹³ O svešteniko, tare Zevseso hram savo sasa pašo foro, anda guruven thaj vencura ki kapija golese kaj manglja e manušencar te dol e apostolurende sar žrtve.

¹⁴ Kana e apostolura o Varnava thaj o Pavle šunde gova, pharade pe fostanura, prastije maškare manuša thaj lije te den vika:

¹⁵ “Manušalen! So ćeren kava? Amen sam samo manuša sar tumen! Amen aviljam te vaćara tumende o Laćho Lafi te crden tumen tare gasave beskorisna buća thaj te irin tumen premalo džuvdo Dol, savo ćerda o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane lende.

¹⁶ Angleder o Dol sa e manušen mukhlja te džan pe dromencar,

¹⁷ al nikad ni aćhada tumen bizo svedoćanstvo pestar. Vov ćerol tumende šukar buća, dol tumen taro nebo bršnd thaj šukar bijandipe ane po vreme, ćaljarol tumen xamasa thaj pherol tumare ile baxtasa.”

¹⁸ Sar kava vaćarde lende, jedva aćhade e manušen te ma činen lende žrtven.

¹⁹ Al tegani avile nesave Jevreja andari Antiohija thaj andari Ikonija, pherde e manušen te čhuden bara po Pavle. Kana čhudije bara pe leste, inćarde le avral taro foro golese kaj dije gođi kaj si mulo.

²⁰ Al kana e sikade ćidije pe trujal leste, o Pavle uštilo thaj irisajlo ano foro. Theara đive e Varnavasa đelo ano Dervo.

O Pavle thaj o Varnava irisajle ani sirijsko Antiohija

²¹ Kana o Pavle thaj o Varnava vaćarde o Lačo Lafi i ani Derva thaj buten ćerde sikade, irisajle ani Listra, ani Ikonija thaj ani Antiohija.

²² Gothe zuravena thaj ohrabrina e sikaden te ačhen ano paćajipe thaj vaćarena lenđe kaj maškaro baro bilačhipе trubun te načhen te bi dena ano Carstvo e Devleso.

²³ Ane sa e khandira o Pavle thaj o Varnava čhute lenđe starešinен, ano post thaj ani molitva ačhade len e Gospodese ane savo paćaje.

²⁴ Pale gova nakhle maškar i Pisidija thaj avile ani Pamfilija.

²⁵ Kana vaćarde o Lafi e Devleso ani Perga, ulile ani Atalija.

²⁶ Gothar đele brodosa ani Antiohija, odori kaj sesa angleder predajime e Devlese ane vasta vov te brinil pe lendar thaj bičhalde te ćeren i bući savi akana završisade.

²⁷ A kana avile ani Antiohija thaj ćidije i khandiri, o Pavle thaj o Varnava vaćarde lenđe sa so ćerda o Dol prekal lende thaj sar e abandžijende putarda o vudar taro paćajipe.

²⁸ Thaj gothe ačhile po but đivesa e sikadencar.

15

E apostolura ćidije pe ano Jerusalim

¹ Tegani avile nesave manuša andari Judeja ani Antiohija thaj lije te sikaven e phralen: “Te ni ćerden suneti palo purano e Mojsijaso adeti, našti spasin tumen.”

² O Pavle thaj o Varnava zurale suprostavisajle golese thaj sasa bari čingar maškar lende. O Pavle thaj o Varnava thaj vadži nesave phrala sesa bičhalde te džan ano Jerusalim, golestar te vaćaren e apostolurencar thaj e starešinencar.

³ Gija i Khandiri bičhalda len po drom thaj von nakhle maškar i Fenikija thaj i Samarija thaj vaćarena lenđe sa tare abandžije save obratisajle e Devlese. Gova ćerda baro radost maškare sa e pačavne.

⁴ Kana avile ano Jerusalim, i khandiri, e apostolura thaj e starešine lače ađućarde len, a o Pavle thaj o Varnava vaćarde sa so ćerda o Dol prekal lende.

⁵ Tegani uštile nesave pačavne tari farisejsko stranka save vaćarde: “Trubun e abandžijende te ćeren suneti thaj naredisade lenđe te ićaren e Mojsijaso zakon!”

⁶ E apostolura thaj e starešine ćidije pe te vaćaren golestar.

⁷ Pali bari čingar, uštilo o Petar thaj vaćarda: “Phralalen! Tumen džanen kaj o Dol tare anglune đivesa birisada man maškar tumende, andar mingro muj te šunen e abandžije o Lačo Lafi thaj te pačan.

⁸ O Dol savo pindžarol e ile, potvrdisada kaj prihvatil e abandžijen gija so dija len o Sveto Duxo, sar i amende.

⁹ O Dol ni ćerda nisavi razlika maškar lende thaj amende, golese kaj e pačajimasa thoda lende ile.”

¹⁰ Sose akana iskušin tumare Devle thaj manden te čhuven pharipe pi kor e sikadende, savo naštine te inđara ni amen ni amare paradada?

¹¹ Nego amen pača kaj ka ava spasime taro milost e Gospodeso e Isuseso, sar i von.

¹² Tegani khoni khanči ni vaćarda thaj lije te šunen e Varnava thaj e Pavle so vaćarde, save znakura thaj čudura ćerda o Dol maškare abandžije prekale lende.

¹³ Kana von ačhade te vaćaren, o Jakov phenda: “Phralalen, šunen man!

¹⁴ O Simon Petar vaćarda sar o Dol taro anglunipe brinisajlo maškare abandžije te biril narodo pese.

¹⁵ A kalesa uklopin pe e lafura e prorokurende, golese kaj si pisime:

¹⁶ ‘Pale gova ka iriv ma
thaj palem ka vazdav e Davideso šatori savo
si perado.

Ka vazdav le andari ruševina
thaj ka obnoviv le

¹⁷ te roden e Gospode i avera manuša,
thaj sa e abandžije, saven akhardem mande.
Gija vaćarol o Gospod, so ćerol gija,

¹⁸ a gova džanol pe taro angluno vreme.’

¹⁹ Golese me phenav te ma ćeren pharipe e
abandžijende save akana irin pe ko Dol,

20 nego amen te pisi lenđe te aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurendě, taro blud, taro mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdiya thaj te ni pijen o rat tare nisavi životinja.

21 Golese kaj ane svako foro, od angleder isi kola save propovedin gola zakonura e Mojsijase thaj lendar čitin svako savato ane sinagoge.”

E apostolurengo lil e pačavnendě tare avera narodura

22 Tegani e apostolura thaj e starešine sa e Khandirasa, odlučiade te birin maškar peste manušen saven ka bičhalen e Pavlesa thaj e Varnavasa ani Antiohija. Gija birisade e Juda kas akharde Varsava thaj e Sila, save sesa e šorutne maškare phrala.

23 Pale lende bičhalde kava lil:

“Amen, e apostolura thaj e starešine, tumare phrala andaro Jerusalem, bičhala pozdrav sa e phralendě tare aver narodura save živin ani Antiohija thaj ani Sirija thaj ani Kilikija.

24 Amen šundam kaj nesave amendar avile tumende, uznemirisade tumen thaj bunisade tumen pe lafurencar. Al amen ni vačardam lenđe te čeren gova.

25 Golese odlučiadam savore sar jekh, te biri nekobor manušen thaj te bičhala len katane amare mangle phralencar, e Varnavasa thaj e Pavlesa.

²⁶ Gova si manuša save po džuvdipe čhute ki kocka bašo alav amare Gospodeso, e Isuseso e Hristeso.

²⁷ Gija bičhala e Juda thaj e Sila, save ka vaćaren tumenđe gova lafurencar.

²⁸ Golese odlučiadam, o Sveto Duxo thaj amen, te ni čhuva tumenđe nisavo aver pharipe, sem kava so trubul:

²⁹ te aračhen tumen taro xape savo si žrtvujime e idolurende, te ni pijen rat thaj te ni xan mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni ćeren blud. A te arakhljen tumen tare kava, ka ćeren šukar.

Aven saste.”

³⁰ Gija bičhalde len po drom thaj von ěele ani Antiohija. Gothe ćidije sa e paćavnen ani khandiri thaj dije len o lil.

³¹ Kana ćitisade le, radujisajle tare gova ohrabrenje.

³² O Juda thaj o Sila, save i korkore sesa prokura, bute lafurencar ohrabrisade thaj zurade e phralen.

³³ A sar sesa gothe nesavo vreme, e phrala mukhlje len ano mir palal kolende so bičhalde len.

³⁴ [Al o Sila odlučiada kaj si po šukar te aćhol gothe.]

³⁵ A o Pavle thaj o Varnava aćhile ani Antiohija kaj sikade thaj vaćarde o Lafi e Gospodeso bute dženende.

O Pavle thaj o Varnava džan svako pe dromesa

³⁶ Pale nekobor ðivesa o Pavle vaćarda e Varnavase: “Te iri amen thaj te dikha e phralen ke sa e forura, ane save propovedisadam o Lafi e Gospodeso, te dikha sar si.”

³⁷ O Varnava manglja te inðaren pesa e Jovane kas akharde Marko.

³⁸ Al o Pavle vaćarda: “Kova savo aćhada amen ani Pamfilija thaj ni ðelo amencar ke buća save trubujam te ćera, ma te la le amencar.”

³⁹ Gija iklili ćingar maškar lende thaj uladile jekh averestar. O Varnava lija pesa e Marko thaj ðelo ko Kipar.

⁴⁰ A o Pavle lija e Sila. E phrala predajisade len ane Gospodese vasta, vov te brinil pe lendar thaj von ðele.

⁴¹ Nakhle maškar i Sirija thaj i Kilikija thaj zurada e phralen ane khandira.

16

O Timotej pridružil pe e Pavlese thaj e Silase

¹ O Pavle thaj o Sila ðele ano Dervo a pale gova ani Listra. Gothe sasa jekh sikado alavesa Timotej. Lesi dej sasa Jevrejka savi paćaja, al leso dad sasa abandžija.

² O Timotej sasa ko laćho glaso maškare phrala ani Listra thaj ani Ikonija.

³ O Pavle manglja te inðarol le pesa. Tegani ćerde e Timotejase suneti, taro poštovanje e Jevrejengo save bešle ane gola thana, golese kaj von džanglje kaj leso dad sasa abandžija.

⁴ Sar džana taro foro ko foro, sikade e manušen te ićaren pe tare odredbe save odredisade e apostolura thaj e starešine ano Jerusalem.

⁵ Gija e khandira zurajle ano pačajipe thaj svako ñive barile ano ñinipe sa po but.

O Pavle akhardo te džal ani Makedonija

⁶ Von samo nakhle maškar i regija Frigija thaj i Galatija, golese so o Sveto Duxo ni dija len te vaćaren o Lafi e Devleso ani Cikni Azija.

⁷ Kana avile paše i Misija, dikhlje te džan ani Vitania, al o Duxo e Isuseso ni dija len te džan.

⁸ Gija nakhle i Misija thaj ulile ani Troada.

⁹ Ane goja rat, e Pavle sasa vizija. Dikhlja sar jekh manuš andari Makedonija aćhilo thaj molisada le: “Av ani Makedonija thaj pomogni amen!”

¹⁰ Pale gova so dikhlja i vizija, sigate dikhljam* te dža ani Makedonija, golese kaj džangljam kaj o Dol dija amen vika te propovedi gothe o Laćho Lafi.

E Lidijako pokajipe

¹¹ Kana ñeljam andari Troada, aviljam bro-dosa pravo ko ostrvo Samotrak thaj theara ñive ñeljam ano Neapolj.

¹² Gothar ñeljam dži ko Filipi, savo si angluno foro taro jekh kotor tari Makedonija, savi sasa rimsko kolonija. Ane kava foro aćhiljam nekobor ñive.

¹³ Ko savato ikliljam avral tari kapija e forosi dži ki len, golese kaj dijam goði kaj ka arakha odori than za ki molitva. Ćidije pe gothe nesave

* **16,10** O Luka, o pisco tare “Buća e Apostolurende”, gothar počnisada te phirol e Pavlesa thaj te pratil le ke lesa drom thaj golese pisil “sigate dikhljam”.

džuvlja, a amen bešljam thaj lijam te vaćara lencar.

¹⁴ Maškar lende sasa jekh džuvli, savako alav sasa Lidiya taro foro Tijatira, savi biknola but kuč skerletna šėja. Voj poštujila e čačukane Devle thaj o Gospod putarda lako ilo te šunol šukar e Pavlese lafura.

¹⁵ Pale gova so krstisajli voj thaj laće čherutne, molisada amen: "Te dijen gođi kaj me pačav ano Gospod, aven thaj bešen ane mo čher." Thaj čhuta amen te ćera gova.

O Pavle thaj o Sila ano phanglipe

¹⁶ Jekh đive kana đeljam ko than za ki molitva, arakhlja amen jekh robinja. Ane late sasa bilačo duxo savesa dikhljarola so ka avol. Gija anola but pare pe gospodarendė.

¹⁷ Voj đeli palo Pavle thaj pale amende thaj dija vika: "Kala manuša si sluge e Devlese e Embarese! Von objavin tumendė o drom taro spasenje!"

¹⁸ Thaj gija ćerola but đivesa. Kana gova e Pavlese avilo dži o nak, irisajlo thaj vaćarda gole bilače duxose: "Zapovediv tuće ano alav e Isuseso e Hristeso, iklji andar late!" Thaj o bilačo duxo iklilo latar ane gova sato.

¹⁹ Kana dikhlje laće gospodara kaj hasarde i nada baši zarada latar, dolde e Pavle thaj e Sila thaj vucisade len dži ko trgo kaj sesa e šorutne e forose.

²⁰ Ande len ke sudije thaj vaćarde: "Kala manuša si Jevreja thaj ćeren buna ane amaro foro,

21 thaj vaćaren tare adetura save amen e Rimljanura ni smi te prihvati thaj te icara amen pe lende.”

22 Tegani e manuša uštile po Pavle thaj po Sila. E sudije pharade e šeja save sesa pe lende thaj vaćarde te šibin len.

23 Pale gova so šibisade len but, čhute len ano phanglipe thaj vaćarde ko čuvari te aračhol len šukar.

24 Kana dobisada gasavo naređenje, vov čhuta len ano emdurutno kotor taro phanglipe thaj lende pingre phanglja maškare phalja.

25 Ani opaš i rat o Pavle thaj o Sila molisajle, đilabije thaj hvalisade e Devle a kola phangle manuša šunde len.

26 A tari jekh drom i phuv lija but te tresil pe thaj gija crdija pe o temelji taro phanglipe. Sigate putajle sa e vudara thaj savorende pele e sindira tare vasta.

27 Kana džungadilo o čuvari, dikhlja kaj si putarde e vudara taro phanglipe. Gija lija o mačo thaj manglja te mudarol pe, golese kaj dija gođi kaj našle e phangle manuša.

28 Al o Pavle andare sa o glaso dija vika: “Ma čher tuće nisavo bilačhipe, golese kaj sam amen savore gothe!”

29 O čuvari rodija e memelja thaj prastija sigate andre. Tesisada tari dar thaj pelo ke pe koča anglo Pavle thaj anglo Sila.

30 Ikalda len avral thaj pučlja: “Cenime manušalen, so trubul te ćerav te spasiv man?”

31 Von vaćarde: “Pača ano Gospod o Isus thaj ka ave spasimo tu thaj ćire čherutne.”

³² Tegani vaćarde lese o Lafi e Gospodeso thaj savorende save sesa ane leso čher.

³³ Ane gova sato ani rat kova čuvari lija e Pavle thaj e Sila, thoda lenđe rane thaj sigate krstisajlo vov thaj sa lese čherutne.

³⁴ Pale gova anda len ane po čher, dija len te xan thaj radujisajlo pe čherutnencar golese so pačaja ano Dol.

³⁵ Kana đivesajlo, e sudije bičhalde pe službenikuren te phenen e čvarese: "Mukh kale duje manušen."

³⁶ O čuvari vaćarda e Pavlese: "E sudije vaćarde te mukha tumen. Golese akana ikljen thaj džan ano miro!"

³⁷ Al o Pavle vaćarda e službenikurende: "Marde amen angle manuša bizo sudo thaj iako sam Rimljanura, čhudije amen ano phanglipe thaj akana manden čorale te ikalen amen? Našti gija! Nek aven korkore thaj nek ikalen amen!"

³⁸ E službenikura đeke ke sudije thaj vaćarde gova lenđe thaj von darajle kana šunde kaj si o Pavle thaj o Sila Rimljanura.

³⁹ Avile, izvinisajle lenđe, a kana ikalde len andaro phanglipe, molisade len te ikljen andaro foro.

⁴⁰ Kana o Pavle thaj o Sila iklile andaro phanglipe, đeke ki Lidija, dikhlje pe e phralencar, zurade len thaj đeke andar kava foro.

17

O Pavle thaj o Sila propovedin ano Solun

¹ Kana o Pavle thaj o Sila nakhle maškare forura o Amfipolj thaj i Apolonija, avile ano Solun, kaj sasa jevrejsko sinagoga.

² Thaj o Pavle pale piro adeti đelo ani sinagoga thaj trin savatura raspravisada lencar tare Svete lila.

³ Objasnisada lende thaj anola dokazura golear kaj: "O Hrist trubuja te mudardol thaj te uštol tare mule. A gova Hrist si o Isus, savestar me tumende vaćarav."

⁴ Nesave Jevreja dikhlje kaj si gova čaće thaj pridružisajle e Pavlesa thaj e Silasa. Pridružisajle lencar i but Grkura save pošujina e Devle thaj but ugledna džuvlja.

⁵ Al aver Jevreja save sesa zavidna baše gova, lije nesave bilače manušen taro trgo thaj čerde pobuna ano foro. Napadisade e Jasonoveso čer thaj rodije e Pavle thaj e Sila te ikalen len angle manuša te sudin len.

⁶ A kana ni arakhlje len, zorasa ande e Jasone thaj nesave phralen angle e forose šorutne thaj dije vika: "Kala manuša bunisade celo Rimsko carstvo thaj akana avile i amende

⁷ a o Jason mukhlja len peste ano čer. Von savore čeren protiv e carose odredbe, golese kaj vaćaren kaj isi aver caro, nesavo Isus."

⁸ Kana e manuša thaj e forose šorutne kava šunde, uznemirisajle

⁹ thaj mukhlje len tek kana taro Jason thaj avera phrala lije pare sar zalogo.

O Pavle thaj o Sila propovedin ani Verija

¹⁰ Goja rat e phrala sigate ani rat bičhalde e Pavle thaj e Sila ani Verija. A kana resle odori, lije te džan ani jevrejsko sinagoga.

¹¹ Kala Jevreja manglje po but te šunen o Lafi tare kala save bešena ano Solun thaj šukar prihvatisade e Devleso Lafi. Dži jekh đive rodена ano Sveto lil te dičhen dal si čače gova so vaćarol o Pavle.

¹² Golese, but Jevreja thaj but tare ugledna Grkinje thaj Grkura paćaje.

¹³ Al kana dodžanglje e Jevreja taro Solun kaj o Pavle objavil o Lafi e Devleso i ani Verija, avile i von odori te vazden thaj te bunin e manušen.

¹⁴ Tegani e phrala sigate bičhalde e Pavle te džal ko more, a o Sila thaj o Timotej ačhile ani Verija.

¹⁵ A kola so pratisade e Pavle, inđarde le ani Atina thaj palo zapovest irisajle ani Verija te inđaren o haberi e Šilase thaj e Timotejese sigate te aven palo Pavle.

O Pavle vaćarol o Lafi ani Atina

¹⁶ Dok o Pavle ađućarda e Timoteje thaj e Sila ani Atina, holajlo but leso duxo ane leste kaj ano foro dikhlja pherdo idoluren.

¹⁷ Golese ani sinagoga raspravisajlo e Jevrejen-car thaj e Grkuren-car save pošujina e Devle thaj ko trgo kolen saven bi aračhena svako đive.

¹⁸ Gija lesa lije te raspravin pe nesave epikurejska thaj e stojička filozofura. Nesave lendar pućlje pe: “So kava brbljivco mandol te vaćarol?”

Thaj e dujta vaćarena: "Izgleda kaj objavil abandžijskone devlen." Gova vaćarde golese kaj o Pavle vaćarola o Lačo Lafi taro Isus thaj taro uštipe tare mule.

¹⁹ Tegani lije le, inđarde le ano Areopag, ko brego kaj ćidena pe e starešine e forose thaj phende lese: "Šaj li džana savo si gova nevo sikajipe savo tu ikale angle amende?"

²⁰ Phere amare kana ćudnone bućencar, pa manga te džana so gova značil."

²¹ Sa e Atinjanura thaj e abandžije save bešena maškare lende, ni nakhavena po vreme ane khanči sem so vaćarena thaj šunena nesave neve buća.

²² Tegani o Pavle ačhilo maškar o Areopag thaj vaćarda: "Atinjanuralen, me dikhav kaj tumen sen but religiozna.

²³ Golese, dži kaj nakhljem, ačhiljem thaj dikhljem tumare sveta thana, arakhljem čak jekh žrtveniko pe savo sasa pisimo: 'Devlese savo ni pindžarol pe.' Gova si Dol save tumen ni pindžaren a poštujin, savestar me vaćarav tumenđe.

²⁴ Kava si o Dol savo ćerda o sveto thaj sa so si pe leste. Vov si Gospodari e neboso thaj e phuvako golese ni bešol ane hramura save si ćerde manušikane vastesa,

²⁵ niti e manušikane vasta naj potrebe te služin le, sar te phene kaj khanči trubul le. Golese vov si kova savo dol džuvdipe, o dišipe thaj sa aver.

²⁶ Vov tare jekh manuš ćerda sa e naroduren te bešen pi sa i phuv thaj angleder odredisada vreme e manušenje thaj međe kaj šaj te bešen.

²⁷ Čerda gova e manuša te roden e Devle, sar te bi vazdena pe vasta premale leste thaj te aračhen le. Al vov čače naj dur tare ni jekh amendar.

²⁸ 'Golese kaj ane leste živi, phira thaj sam.' Sar so i nesave tare tumare manuša e pesnikura phende: 'Amen sam leso potomstvo.'

²⁹ Gija, sar sam e Devleso potomstvo, ni trubul te da gođi kaj si o Dol sar tvorevina taro zlato, taro srebro il taro bar, save e manuša čerde majstorski thaj pale piri mašta.

³⁰ Angleder kana e manuša ni džanglje e Devlese, o Dol ni dikhlja pe gova, al akana zapovedil sa e manušenje ke sa e thana te pokajin pe,

³¹ golese kaj odredisada đive ane savo pravedno ka sudil e svetose prekalo manuš save odredisada. Savorende dija dokaz golestar, gija so vazdija le tare mule."

³² Kana šunde taro uštipe tare mule, nesave marde muj, al avera vačarde: "Tare gova ka šuna tut aver drom."

³³ Gija o Pavle đelo lendar.

³⁴ Nesave ačhile paše leste thaj pačaje. Maškar lende sasa o Dionisije o Areopagito, jekh tare starešine e forose thaj i džuvli savi akhardola Damara thaj avera.

18

O Pavle ano Korint

¹ Pale gova o Pavle đelo tari Atina thaj avilo ano Korint.

² Gothe arakhlja nesave Jevrejino, alavesa Akila, savo sasa tari Ponta. Vov skoro avilo

andari Italija pe romnjasa e Priskilasa golese kaj o Caro o Klaudije naredisada sa e Jevreja te džan andaro Rim. O Pavle pridružisajlo lencar

³ thaj golese kaj ćerde isto zanati sar i vov, ćerena šatora, ačhilo lende thaj ćerda bući lencar.

⁴ A dži jekh savato o Pavle raspravila ani sinagoga thaj manglja e Jevreja thaj e Grkura te pačan.

⁵ Kana avile andari Makedonija o Sila thaj o Timotej, o Pavle posvetisajlo te propovedil samo e Devleso Lafi thaj te svedočil e Jevrejende kaj si o Isus čače Mesija.*

⁶ Al kana von protivisajle thaj lije te vređin e Pavle, vov tresisada i prašina pestar tare pe šeja te ma bi avola le khanči lencar thaj vaćarda: “Tumaro rat ka perol pe tumare šore! Me sem thodo. Od akana ka propovediv e abandžijende.”

⁷ Tegani o Pavle đelo andari sinagoga thaj avilo ano čher nesave manušese savo akhardola Titije Just, savo si abandžija a darala taro Dol, kaso čher sasa paši sinagoga.

⁸ A o Krispo, o starešina tari sinagoga, pačaja ano Gospod sa pe čherutnencar. I but avera Korinćanura save šunde le, pačaje thaj krstisajle.

⁹ Jekh rat o Gospod vaćarda e Pavlese ani vizija: “Ma dara, nego vaćar. Ma te ače.

¹⁰ Golese kaj me sem tusa. Khoni ni ka napadil tut te ćerol tuće bilačhipe, golese kaj man isi but manuša ane kava foro.”

* **18,5** Mesija značil Hrist, so značil Pomazaniko.

¹¹ Gija o Pavle bešlo gothe berš tepaš thaj sikada len taro Lafi e Devleso.

¹² Kana sasa o Galion upravniko ani Ahaja, e Jevreja katane uštile po Pavle thaj inđarde le ko sudo

¹³ vaćarindoj: “Kava manuš čhuvol e manušen te poštujin e Devle protiv o Zakon.”

¹⁴ Kana o Pavle manglja te putrol po muj, vaćarda o Galion e Jevrejende: “Jevrejonalen! Te avol nesavi nepravda il bilači bući, avola bi sose te šunav tumen.

¹⁵ Al kava si čingara baše lafura, baše alava thaj baše tumaro Zakon, golese rešin gova korkore. Sudija ni mangav te avav ane gova.”

¹⁶ Gija tradija len andaro sudo.

¹⁷ Tegani von dolde e Sostene, e šorutne tari sinagoga, thaj marde le anglo sudo. O Galion khanči golese ni marisada.

O Pavle iril pe ani Sirijsko Antiohija

¹⁸ O Pavle ačhilo vadži but đivesa ano Korint. Pale gova oprostisajlo pe phralencar thaj e brodosa đelo katane e Priskilasa thaj e Akilasa, ani Sirija. Ani Kenhreja ranglja po šoro, golese kaj čerda zavet.

¹⁹ Kana resle ano Efes, ačhada len gothe thaj vov korkoro đelo ani sinagoga, kaj raspravisajlo e Jevrejencar.

²⁰ Von molisade te ačhol ke lende vadži nesavo vreme, al vov ni manglja,

²¹ nego oprostisajlo lencar vaćarindoj: “Ka iri ma tumende, te manglja o Dol.”

Tegani đelo e brodosa andaro Efes.

²² Kana reslo ani Kesarija, ěelo ano Jerusolim te pozdravil pe e Khandirasa thaj pale gova ěelo ani Antiohija.

²³ Aĉhilo nesavo vreme gothe thaj pale gova ěelo gothar. Pa taro than dŹi ko than ěelo mařkar i regija Galatija thaj i Frigija thaj zurada sa e sikaden.

O Apolos ano Efes

²⁴ Ano Efes avilo jekh Jevrejino, alavesa Apolos, savo bijandilo ani Aleksandrija. Vov sasa manuř savo but řukar vaćarola thaj but řukar dŹanglja e Sveta lila.

²⁵ Vov sasa sikado taro drom e Gospodeso thaj bare jagasa vaćarola thaj taćno sikavola taro Isus, iako dŹanglja samo za ke Jovaneso krstipe.

²⁶ Thaj lija bizi dar te vaćarol thaj ani sinagoga. Kana řunde le i Priskila thaj o Akila, lije le ke peste thaj po řukar objasnisade lese e Devleso drom.

²⁷ Kana o Apolos manglja te dŹal ani Ahaja, e phrala zurade le thaj pisisade e sikadende lil te primin le. Kana reslja gothe, but pomoŹisada kolende save palo milost paćaje,

²⁸ golese kaj ano javno vaćaripe sesa po zurale ane lafura tare Jevreja. Gija dokaŹisada andare Sveta lila kaj si o Isus o Mesija.

19

O Pavle ěelo ano Efes

¹ I dŹi kaj sasa o Apolos ano Korint, o Pavle nakhlo e uprune phuva thaj reslo ano Efes. Gothe arakhlja nekoboren sikaden

² thaj pučlja len: "Primisaden li o Sveto Duxo kana pačajen?"

Von vačarde lese: "Na, ni šundam kaj isi Sveto Duxo!"

³ O Pavle pučlja len: "Pa tegani save krstimasa krstisaljen?"

Von vačarde lese: "E Jovanese krstimasa."

⁴ O Pavle phenda lende: "E Jovaneso krstipe sasa znako taro pokajipe. O Jovane vačarola e Izraelcurende te pačan ane kova savo avol pale leste, a gova si o Isus."

⁵ Kana šunde gova, krstisajle ano alav e Gospodeso e Isuseso.

⁶ Pale gova o Pavle čhuta pe vasta pe lende, o Sveto Duxo ulilo pe lende thaj von lije te vačaren ane aver čhiba thaj te prorokuin.

⁷ Sesa dešuduj (12) manuša.

⁸ O Pavle pale gova đelo ani sinagoga. Gothe, ke gola trin čhon bizi dar vačarda thaj rasprav-isajlo ani sinagoga thaj pokušisada te ubedil e Jevrejen taro Carstvo e Devleso.

⁹ Al nesave lendar sesa zurale šorende, ni manglje te pačan thaj angle manuša kaljarena o Drom e Gospodeso. Tegani o Pavle đelo lendar, pesa inđarda e Isuseso sikaden thaj svako đive raspravisada ani učionica e Tiranesi.

¹⁰ Gova sasa duj berš, gija sa e manuša ani Cikni Azija, e Jevreja thaj e abandžije, šunde o Lafi e Gospodeso.

E Skevase čhave manden te ikalen e bilače duxuren

¹¹ O Dol prekale Pavlese vasta čerda but bare čudura.

¹² Gija čak i e maramice thaj e kuštika save o Pavle dolda, e manuša inđarena ke nasvale thaj von sesa sastarde tare pumaro nasvalipe, a e bilače duxura ikljona lendar.

¹³ Golese nesave Jevreja, save phirena taro than dži ko than thaj tradena e bilačen duxuren thaj pokušisade pe kola ane save sesa e bilače duxura te akharen o alav e Gospodeso e Isuseso: "Xav tumen sovli ano Isus kastar vaćarol o Pavle, ikljen!"

¹⁴ Gova ćerena eŧta čhave e Skevase savo sasa jevrejsko baro svešteniko.

¹⁵ Al o bilačo duxo vaćarda lende: "E Isuse pindžarav thaj e Pavle džanav, al ko sen tumen?"

¹⁶ Tegani kova manuš ane savo sasa o bilačo duxo, hutija pe lende thaj savoren osvojisada thaj gaći marda len kaj andaro gova čher iklile nande thaj ratvale.

¹⁷ Kana dodžanglje sa kava e Jevreja thaj e abandžije save bešle ano Efes, dolda savoren i dar thaj lije te vazden o alav e Gospodeso e Isuseso.

¹⁸ But tare kala save paćaje, avile thaj putarde lije te priznajin pe bilače buća.

¹⁹ A but tare kala save dikhljarena, ćidije pumare lila thaj phabarde len angle savorende. Kana dikhlje kobor koštin, arakhlje kaj gola lila sesa pinda milje (50 000) srebrenjakura.*

²⁰ Gijate e Gospodese zorasa o Lafi širisajlo thaj zurajlo.

Buna ano Efes

* **19,19** "Srebrenjako" sasa poćinipe paše jekh đive bući jekhe radnikosi.

21 Pale sa kava o Pavle odlučišada ano Duxo te načhol maškar i Makedonija thaj i Ahaja, a te džal ano Jerusalim. Vaćarda: "A sar ka avav nesavo vreme odori, trubul te džav i ano Rim."

22 Gija bičhalda ani Makedonija dujen save pomožisade le, e Timoteje thaj e Eraste, al vov korkoro ačhilo ani Cikni Azija vadži nesavo vreme.

23 Ane gova vreme ano Efes sasa bari buna protiv o Drom e Gospodeso.

24 Sasa odori nesavo kovači alavesa Dimitrije savo ćerola e Artemidijaće cikne hramura taro srebro thaj gija anola e bućarnenđe bari zarada.

25 Savoren ćidija katane thaj e majstoren saven sasa slična zanatura thaj vaćarda lenđe: "Manušalen, džanen kaj amaro barvalipe zavisil tari kaja bući.

26 Dičhen thaj šunen kaj kava Pavle, na samo ano Efes nego skoro ani sa i Cikni Azija, pridobisada thaj xoxada bute manušen. Vaćarola lenđe kaj kola dolura save si ćerde manuškane vastencar naj dolura.

27 Thaj isi opasnost na samo kaj ka avol bilačo glaso pe amaro zanato, nego i kaj khoni ni ka dičhol po hram tari bari boginja, i Artemidija thaj ka hasarol po baro veličantsvo, sava slavil sa i Cikni Azija thaj sa o sveto!"

28 Kana šunde gova e zanatlije, pherdile holi thaj dije vika: "Bari si i Artemidija taro Efes!"

29 Thaj ano foro sasa bari pometnja. Tegani savore katane prastije ano pozorište thaj vucisade e Gaje thaj e Aristarhe tari Makedonija, save phirde e Pavlesa.

³⁰ O Pavle manglja te ikljol angle manuša, al ni dije le e sikade.

³¹ Čak nesave lese amala save sesa šorutne ani Cikni Azija, bičhalde lese haberi ane savo molisade le te ma džal ano pozorište.

³² A odori nesave dije vika jekh, a avera khanči aver, golese kaj ano ćidipe sasa pobuna. But manuša ni džanglje ni sose ćidije pe.

³³ E Jevreja gurisade e Aleksandre te ačhol angle manuša thaj von phende lese so te vaćarol. Vov vazdija po va e manušenje te ma vaćaren thaj lija te branil pe angle manuša.

³⁴ Kana pindžarde kaj si Jevrejo, duj satura savore dije vika sar jekh: “Bari si i Artemida taro Efes!”

³⁵ Tegani e foroso pisari umirisada e manušen thaj vaćarda: “Manušalen taro Efes! Isi li manuš savo ni džanol bašo foro o Efes savo si čuvari e hrameso e boginjako e Artemidijako thaj lako kipo savo pelo taro nebo?”

³⁶ Khoni našti vaćarol kaj naj, golese trubul te smirin tumen thaj ma khanči te ćeren bigođako!

³⁷ Golese, anden kale manušen save ni čorde khanči andaro hram e Artemidijako thaj ni hulin pi amari boginja.

³⁸ Ako o Dimitrije thaj e bućarne save si lesa, manden khanika te tužin, o sudo si putardo thaj odori si e upravnikura. Gothe nek tužin jekh avere.

³⁹ A te mangljen aver khanči pobut, gova trubul te rešil pe ko zakonito ćidipe e manušengo.

⁴⁰ Golese isi opasnost kaj šaj te ava optužime za ki pobuna savi ćerdam kava ađive. Naj amen khanči sosa bi šajine te opravdi kava nered.”

⁴¹ Kana kava vaćarda, mukhlja e manušen save ćidije pe.

20

O Pavle ani Makedonija thaj ani Grčko

¹ Kana nakhli i pobuna, o Pavle akharda e sikaden thaj zurada len. Pale gova oprostisajlo lencar thaj đelo ani Makedonija.

² Naćhola maškare gola thana thaj ane but lafura zuravola e sikaden. Pale gova reslo ani Grčko

³ thaj gothe aćhilo trin ćhon. Al golese kaj e Jevreja dikhlje te mudaren le baš kana manglja te džal brodosa ani Sirija, dija gođi te iril pe maškari Makedonija.

⁴ Pratisade le o Sopater o ćhavo e Pireso tari Verija, o Aristarh thaj o Sekundo andaro Solun, o Gaj andari Derva, o Timotej, o Tihiko thaj o Trofimo andari Cikni Azija.

⁵ Von đele angle amende, pa ađućarde amen ani Troada.

⁶ A amen đeljam brodosa taro foro Filipi palo prazniko e bikvasacose mangrengo thaj pale pandž đive arakhljam amen lencar ani Troada, kaj aćhiljam eđa đive.

O Pavle ani Troada

⁷ Ano angluno đive ano kurko ćidijam amen te la i Gospodnjo večera thaj o Pavle propovedisada

amende o Lafi. A golese kaj manglja theara dive te džal, vaćarola dži opaš i rat.

⁸ Ani upruni soba kaj sama ćidime, sesa phabarde but svetiljke.

⁹ Thaj jekh terno čhavo kaso alav sasa Evtih bešlo ko džamo. A golese kaj o Pavle vaćarda but, e čhave dolda zuralo sojipe. Sar o sojipe savladisada le, pelo tele taro trito sprato. Thaj kana vazdi je le, sasa mulo.

¹⁰ Al o Pavle ulilo thaj pelo ke koča paše leste. Dolda le ani angali thaj vaćarda: "Ma uznemirin tumen, džuvdo si!"

¹¹ Pale gova irisajlo upre, ulada i Gospodnjo večera thaj xalje mangro. Thaj vadži but vaćarda lende dži sabalje, pa pale gova đelo.

¹² A e manuša inđarde e terne čhave čhere džuvde thaj but sesa utešime.

O Pavle oprostil pe tare starešine andar o Efes

¹³ Čhutam amen angleder ano brodo thaj đeljam ano Asos, kotar trubujam te la e Pavle, golese kaj vov manglja phirindoj te avol gothe.

¹⁴ Kana arakhlja pe amencar ano Asos, lijam le ano brodo thaj aviljam ano Mitilino.

¹⁵ Gothar theara dive đeljam brodosa thaj resljam pašo ostrvo Hios. A aver dive đeljam brodosa ano Samos thaj theara dive aviljam ano Milit.

¹⁶ Golese kaj o Pavle odlučisada te načol pašo Efes te ma bi ačhasa but ani Cikni Azija. Golese kaj siđarda, te bi šajine te resol ano Jerusalem dži ko Prazniko i Pedesetnica.

¹⁷ Andaro Milit o Pavle bičhalda manušen ano Efes te aven e starešine e khandiraće.

18 Kana avile leste, vaćarda lenđe: “Tumen džanen kaj taro angluno đive kana aviljem ani Cikni Azija sar ponašisaljem tumencar sa o vreme.

19 Služisadem e Gospode ano baro poniznost, ane but jasva thaj ane iskušenjura save arakhlje man zbog e Jevrejende zavere.

20 Džanen kaj ni ačhadem te vaćarav so si tumende korisno, al sikadem tumen javno thaj ane čhera.

21 Opomenisadem e Jevrejen thaj e abandžijen te irin pe premalo Dol thaj te paćan ano amaro Gospod o Isus.

22 Akana, akh, sar so o Duxo čhuvol man, džav ano Jerusalem thaj so ađučarol man gothe, ni džanav.

23 Samo džanav kaj ane svako foro o Sveto Duxo opomenil man kaj ađučaren man sindira thaj bilačipe.

24 Al, ni ačhilo mande dži mo džuvdipe, nego te završiv mo prastipe dži o krajo thaj mi bući savi lijem taro Gospod o Isus, te objaviv o Lačo Lafi taro milost e Devleso.

25 Akana, akh, džanav kaj khoni tumendar ni ka dičhol man više, savoro tumen maškare save putujisadem thaj vaćardem taro Carstvo e Devleso.

26 Golese ađive svedočiv tumende kaj naj sem bango baše nijekheso meripe,

27 golese kaj ni ačhadem te vaćarav tumende tare sa e Devleso manglipe.

28 Aračhen tumen thaj sa o stado e Devleso ane savo o Sveto Duxo čhuta tumen te aven

nadglednikura thaj te parvaren i khandiri e Devlesi, savi počinda pe ratesa.

²⁹ Džanav kaj pale gova so ka džav, ka aven e ratvale ruva save ka čalaven po stado.

³⁰ Čak maškare tumende ka aven manuša save ka preirin o čačukano sikajipe te bi crdena e sikaden pale peste.

³¹ Golese aven džungade! Ma bistren kaj trin berš ni ačhadem đive ni rat jasvencar te opomeniv dži jekhe tumendar.

³² Akana, ačhavav tumen e Devlese thaj ano Lafi taro Leso milost, savo šaj te zuravol tumen thaj te dol tumen nasledstvo maškare sa save si posvetime.

³³ Nikad ni sema željno baše khanikaso srebro ni zlato, ni baše khanikase šeja.

³⁴ Korkore džanen kaj mingre vasta služisade za ke mingre potrebe thaj za ke potrebe kolende save sesa mañcar.

³⁵ Ane sa sema tumende primer sar trubun te trudin tumen, te pomognin kolende save si ano bilačipe thaj te den gođi baše lafura save vaćarda korkoro o Gospod o Isus:

‘Po blagoslovimo si te da nego te la.’ ”

³⁶ Kana o Pavle kava vaćarda, pelo ke koča thaj molisajlo savorencar.

³⁷ Savore lije te roven zurale, te grlin e Pavle thaj te čumiden le.

³⁸ Al embut sasa lenđe pharo kaj o Pavle phenda lenđe kaj ni ka dičhen le više. Pale gova ispratisade le ko brodo.

21

O Pavle džal ano Jerusalem

¹ Kana oprostisaljam lendar, đeljam brodosa pravo ko ostrvo Kos thaj dujto đive ano Rodos, a gothar ano Patar.

² Odori arakhljam brodo savo načhola tari Fenikija, gija ukliljam ane leste thaj đeljam.

³ Kana dikhljam o Kipar, nakhljam tari levo rig e brodosi thaj đeljam premali Sirija. Ačhiljam ano Tir golese kaj trubuja te uljarol pe o pharipe taro brodo.

⁴ Gothe arakhljam e Gospodese sikaden thaj ačhiljam lencar eŧta đive. Lende o Duxo objavisada so ađučarol e Pavle thaj vačarde lese te ma džal ano Jerusalem.

⁵ Kana nakhle gola đivesa, nastavisadam o drom. Savore von iklile pe romnjencar thaj pe čhavencar te ispratin amen andaro foro dži i obala thaj peljam pe koča te moli amen e Devlese.

⁶ Pale gova oprostisaljam jekh averendar, amen đeljam ano brodo thaj von irisajle ane pe čhera.

⁷ Andaro Tir đeljam brodosa ani Ptolemaida. Gothe pozdravisadam e phralen thaj e phejen thaj jekh đive ačhiljam lencar.

⁸ Theara đive đeljam thaj resljam ani Kesarija. Odori đeljam ano čher e Filipeso thaj ačhiljam leste. O Filip propovedila taro Lačo Lafi thaj vov sasa jekh tare kola save pomožina e romnjende kase roma mule.

⁹ Le sesa štar bidinde čheja, saven sasa daro te prorokujin.

¹⁰ Gothe bešljam but ðive thaj tegani andari Judeja avilo jekh proroko alavesa Agav.

¹¹ Avilo ke amende, lija e Pavlesi kuštik, phanglja pe pingre thaj pe vasta thaj phenda: "Kava vaćarol o Sveto Duxo: 'Gija e Jevreja ano Jerusolim ka phanden e manuše kasi si kaja kuštik thaj ka den le ane vasta e abandžijende.' "

¹² Kana šundam kava, i amen thaj e manuša ane kava foro molisadam e Pavle te ma džal upre ano Jerusolim.

¹³ Tegani o Pavle phenda: "So ćeren? Sose roven thaj phađen mingro ilo? Bašo alav e Gospodeso e Isuseso, me sem spremno na samo te avav phanglo, nego ano Jerusolim i te merav."

¹⁴ A sar naštine te iri le tare gova, mukhljam le thaj vaćardam: "Nek avol sar o Gospod mandol!"

¹⁵ Pale gova spremisaljам za ko drom thaj ðeljam ano Jerusolim.

¹⁶ Nesave paćavne andari Kesarija ðele amen-car. Von inćarde amen ano čher e Mnasonaso te ava lese gostura. Vov sasa taro Kipar thaj jekh tare anglune sikade.

O Pavle resol ano Jerusolim

¹⁷ Kana aviljam ano Jerusolim, primisade amen šukar e phrala thaj e pheja.

¹⁸ Theara ðive ðelo o Pavle amencar ko Jakov; sesa gothe i sa e starešine tari jerusalimsko Khandiri.

¹⁹ O Pavle pozdravisajlo lencar thaj lija te vaćarol lenđe sa so ćerda o Dol prekal lesi služba maškare abandžije.

²⁰ Kana von šunde gova, hvalisade e Devle thaj vačarde e Pavlese: "Phrala, diče li, kobor but milja Jevreja pačaje. Thaj savore von zurale ičarenpe pe Mojsijaso Zakon.

²¹ Al šunde kaj tu sikave sa e Jevrejen save bešen maškare abandžije, te ma ičarenpe pe Mojsijaso Zakon. Šunde kaj sikave te ma ćeren suneti pe čhavende, ni te ma živin pale adetura.

²² So te ćera akana? Von sigurno ka šunen kaj aviljan.

²³ Golese ćer gija sar so ka vačara tuće. Maškar amende isi štar džene save dije zavet.

²⁴ Le len tusa, ćer lencar katane o adeti e thodimaso thaj poćin lenđe troškura tare adetura te šaj te randen po šoro. Gija savore ka džanen kaj naj čače khanči tare gova so šunde tutar, nego kaj i tu korkoro ičare tut pe Mojsijaso Zakon thaj živi pale leste.

²⁵ A baše abandžije save pačaje, amen bičhaldam o lil ane savo odlučiadam kaj trubun te aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurende, te ni pijen o rat, te ni xan mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni ćeren blud."

E Pavle phanden

²⁶ Theara đive o Pavle lija pesa kole štare dženen thaj ćerda lencar o adeti e thodimaso. Pale gova đelo ano Hram thaj vačarda kana ka načhen e đivesa taro lengo adeti e thodimaso thaj kana ka dol pe žrtva savorende lendar.

²⁷ Kana skoro nakhle gola eŧta ðive, dikhlje e Pavle ano Hram nesave Jevreja tari Cikni Azija. Tegani pobunisade sa e manušen, dolde e Pavle

²⁸ thaj dije vika: "Izraelcuralen, pomožin! Kava si manuš savo svugde sikavol sa e manušen protiv amare manuša thaj amaro Zakon thaj protiv kava than! Akana čak thaj e abandžijen anol ano Hram thaj golesa meljarda kava sveto than."

²⁹ (Angleder gova, e Jevreja dikhlje e Trofime taro Efes e Pavlesa ano foro thaj golese dije goði kaj o Pavle anda le ano Hram.)

³⁰ Sa o foro uštalo thaj e manuša lije te prasten tare sa e riga, dolde e Pavle thaj čhudije le andaro Hram thaj sigate phanglje e vudara pale leste.

³¹ E manuša manglje te mudaren le, al o glaso avilo dži ko šorutno komandiri tari rimsko četa kaj si sa o foro o Jerusalem ani pometnja.

³² Vov sigate lija pe vojnükuren thaj e kapetanuren thaj prastija dži lende. Kana e manuša dikhlje e komandire thaj e vojnükuren, ačhade te maren e Pavle.

³³ O komandiri avilo paše leste, dolda le thaj naredisada te phanden le ane duj sindira. Pale gova lija te pučol ko si kava manuš thaj so čerda.

³⁴ Nesave manuša dije vika jekh, a avera aver. Kana o komandiri ane goja gužva naštine te haljarol khanči tare manuša, naredisada te inđaren e Pavle ani kasarna.

³⁵ Kana o Pavle avilo ke stepenice, e manuša sesa gaći nasilna kaj morajle e vojnükura te inđaren le ane vasta.

³⁶ But manuša ċele pale lende thaj dije vika: “Mudaren le!”

O Pavle branil pe anglo narodo

³⁷ Kana spremisade e Pavle te inċaren ani kasarna, vov vaćarda e komandirese: “Šaj li khanči te vaćarav tuće?”

A vov pućlja le: “Tu li džane grčki?”

³⁸ Naj li san, tegani, tu kova Egipćano savo ćerda buna angleder nesavo vreme thaj inċarda pesa štar milje (4 000) razbojnikuren ani pustinja?”

³⁹ O Pavle phenda: “Me sem Jevrejo andaro Tars ani Kilikija, forutno taro pindžardo foro. Moliv tut mukh man te vaćarav e manušenje.”

⁴⁰ Kana mukhlja le o komandiri te vaćarol, o Pavle aćhilo ke stepenice thaj vazdija po va premale manuša golese kaj manglja te vaćarol. Kana sasa tišina, o Pavle lija te vaćarol lenċe ki jevrejsko ċhib:

22

¹ O Pavle phenda: “Phralalen thaj dadalen! Šunen akana so isi man te vaćarav tumenċe ani mingri odbrana.”

² Kana šunde kaj vaćarol jevrejskone ċhibasa, sasa pobari tišina.

Tegani o Pavle vaćarda:

³ “Me sem Jevrejo, bijando ano kilikijsko Tars, al barado sem ane kava foro, sikliljem paše pingre e Gamalilese thaj šukar sem sikado palo zakon amare paradadengo. Revno služisadem e Devle sar savore tumen aċive.

⁴ E manušen save džan akale Dromesa me gonisadem dži o meripe. E muršen thaj e džuvljen phangljem ane sindira thaj čhutem len ano phanglipe.

⁵ Tare kava šaj te svedočil o baro svešteniko thaj sa o Baro sudo e starešinengo. Lendar dobisadem lila baše amare jevrejska phrala ano Damask thaj đeljem odori te anav len ano Jerusalem ane sindira, te bi avena kaznime.”

*O Pavle vaćarol tare piro obratipe
(Buća 9,1-19; 26,12-18)*

⁶ “Al kana sema ko drom thaj aviljem pašo foro o Damask, ko opašo đive tari jekh drom pe mande svetlisada zuralo svetlost taro nebo.

⁷ Peljem ki phuv thaj šundem glaso savo vaćarda mande: ‘Savle! Savle! Sose goni man?’

⁸ Me pučljem: ‘Ko san tu, Gospode?’
O glaso vaćarda mande: ‘Me sem o Isus o Nazarećanino kas tu progoni.’

⁹ Kola save sesa mancar dikhlje gova svetlost, al ni haljarde o glaso koleso savo vaćarola mancar.

¹⁰ Me pučljem: ‘So te ćerav, Gospode?’
A o Gospod vaćarda mande: ‘Ušti thaj dža ano Damask! Gothe ka avol tuće phendo sa so o Dol odredisada te ćere.’

¹¹ Gova svetlost sasa gaći zuralo, kaj ačhiljem koro thaj kola so sesa mancar inđarde man vastesa ano Damask.

¹² Odori sasa nesavo manuš savo akhardola Ananija. Vov verno ićarola pe po Zakon thaj sasa ko šukar glaso maškare Jevreja so bešle gothe.

¹³ Vov avilo ke mande, ačhilo paše mande thaj phenda: 'Phrala Savle, dikh!' Thaj ane gova sato predikhljem thaj dikhljem e Ananija.

¹⁴ Tegani o Ananija vaćarda mande: 'O Dol amare paradadengo angleder birisada tut te pindžare leso manglipe thaj te diče lese Pravedniko thaj te šune leso glaso andare leso muj.

¹⁵ Golese kaj angle sa e manuša ka svedoči tare gova so dikhljan thaj šundan.

¹⁶ Thaj akana, so ađučare? Ušti thaj krsti tut! Thov tut tare čire grehura gija so ka de vika e Gospodeso alav.'

¹⁷ Kana irisaljem ano Jerusalem, đeljem ano Hram. Dži kaj molisaljem, sasa man vizija.

¹⁸ Dikhljem e Gospode sar vaćarol mande: 'Siđar thaj dža sigate andaro Jerusalem, golese kaj ni ka prihvatin čiro svedočanstvo mandar.'

¹⁹ A me vaćardem: 'Gospode, kala manuša džanen kaj đeljem andari sinagoga ki sinagoga te dolav thaj te marav kolen so paćan ane tute.

²⁰ Von džanen kaj sema gothe kana mudarde e Stefane, čire svedoko thaj odobrisadem thaj arakhljem e šeja kolende save mudarde le.'

²¹ Al o Gospod phenda mande: 'Dža! Golese kaj me ka bićhalav tut dur maškare abandžije.' "

²² E Jevreja šunde le dži kala lafura, al pale kava lije andaro baro glaso te den vika: "Crden gasave tari phuv! Ni zaslužil gasavo te avol džuvdo."

²³ Dok gija dije vika, čhudije pestar e fostanura thaj čhudije o praho ano vazduho.

O Pavle phenol kaj si rimsko manuš

24 O komandiri naredisada te indaren e Pavle ani kasarna. Naredisada te čalaven le bičosa thaj te pučen le, te bi dodžanena sose e Jevreja but dije vika pe leste.

25 Kana lije te phanden te bi bičujina le, o Pavle pučlja e kapetano savo gothe ačhola: “Smin li te bičujin e rimskone manuše kase naj dokažimi nisavi krivica?”

26 Kana o kapetano šunda kava, đelo ko komandiri thaj vaćarda lese: “So mande te ćere? Kava manuš si rimljanino.”

27 Tegani o komandiri avilo dži leste thaj pučlja le: “Vaćar mande, tu li san čaće rimljanino?” A o Pavle phenda: “Va.”

28 O kapetano vaćarda lese: “Me počindem gova but te avav rimljanino.” Al o Pavle vaćarda lese: “Me bijandiljem sar rimljanino.”

29 E vojnatura, save spremisajle te bičujin e Pavle, sigate crdije pe. Kana o komandiri haljarda kaj si o Pavle rimljanino darajlo, golese kaj vov čuta le ane sindira.

O Pavle anglo Baro sudo

30 O komandiri manglja te džanol sose tužin e Jevreja e Pavle. Gija theara đive mukhlja le andaro phanglipe thaj naredisada e šorutne sveštenikurende thaj savorende taro Baro sudo te čiden pe. Tegani ikalda e Pavle thaj anda le angle lende.

23

¹ O Pavle dikhlja ane manuša taro Baro sudo thaj vaćarda: "Phralalen! Sa dži kava đive me živisadem anglo Dol e šukare savestesa."

² O baro svešteniko o Ananija zapovedisada kolende so ačhile paše leste te čalaven le po muj.

³ Tegani vaćarda o Pavle: "Tut o Dol ka marol, tu dujemujengo – duvarona krečimeja ano parno! Tu beše te sudi man palo Zakon, al zapovedi te čalaven ma, so si protivno e Zakonose!"

⁴ Kola so ačhile pašo Pavle vaćarde: "Akuše e Devlese bare svešteniko?"

⁵ A o Pavle vaćarda: "Ni džangljem, phralalen, kaj si baro svešteniko, golese kaj ačhol ano Sveto lil: 'Ma akuš e šorutne ćire narodose.' "

⁶ Kana o Pavle džanglja kaj nesave sesa sadukejura thaj aver fariseja, dija vika ano Baro sudo: "Phralalen! Me sem farisejo, čhavo e farisejeso thaj osudin man golese so isi man nada ano uštipe tare mule!"

⁷ Sar phenda kava, maškare fariseja thaj e sadukeja lije te aven čingara thaj o ćidipe e manušengo delisajlo.

⁸ (Golese kaj e sadukejura vaćarena kaj naj uštipe tare mule, naj ni anđelura ni duxura; al e fariseja ane sa kava paćan.)

⁹ Thaj lija te avol bari vika, uštile nesave učitelja tare Mojsijaso zakon tari rig e farisejendi thaj zurale ćerde čingara: "Ni dikha kaj akava manuš ćerda nesavo bilačhipe. So ako vaćarda lese o duxo il o anđelo? [Te ma suprostavi amen e Devlese."]

¹⁰ Kana sasa pobari čingar, darajlo o komandiri ma e Pavle te čhinen ke kotora. Golese zapovedisada e vojnükurende te uljen maškare manuša thaj te crden e Pavle lendar thaj te inđaren le ani kasarna.

¹¹ Aver rat pojavisajlo o Gospod angle leste thaj vaćarda: "Ma dara! Golese, sar so svedočisadan mandar ano Jerusalm, gija trubul te svedoči mandar thaj ano Rim."

Zavera protiv o Pavle

¹² Kana đivesajlo, nesave Jevreja ćerde zavera thaj xalje sovli kaj ni ka xan thaj ni ka pijen dok ni mudaren e Pavle.

¹³ Sesa pobut tare saranda (40) džene save xalje kaja sovli.

¹⁴ Pale gova avile ke šorutne sveštenikura thaj ke starešine thaj vaćarde lende: "Zurale xaljam sovli kaj khanči ni ka čhuva ano muj dok ni mudara e Pavle.

¹⁵ Golese akana tumen, katane e manušencar taro Baro sudo, roden taro komandiri zahtev te anen le palem tumende. Vaćaren kaj manden pošukar te ispitujin leso slučaj. A amen sam spremna te mudara le angleder so resol kate."

¹⁶ Al o čhavo e Pavlese phejako šunda baši kaja zavera thaj đelo ani kasarna gova te vaćarol e Pavlese.

¹⁷ Tegani o Pavle dija vika jekhe tare kapetanura thaj vaćarda: "Kale terne čhavore inđar ko komandiri, golese kaj isi le khanči te vaćarol lese!"

¹⁸ O kapetano lija le thaj inđarda le ko komandiri thaj vaćarda: "O phanglo Pavle dija

man vika thaj molisada man kale terne čhavore te anav ke tute, golese kaj isi le khanči te vaćarol tuće.”

¹⁹ O komandiri lija le taro va, crdija le ki strana thaj pućlja le: “So isi tut te vaćare mande?”

²⁰ O terno čhavo phenda lese: “E Jevreja vaćarde maškare peste te zamolin tut te ane e Pavle theara ko Baro sudo, te bi hatam šajine pošukar te raspućen pe lestar.

²¹ Al tu ma te šune len, golese kaj ađućaren le čorale pobut tare saranda (40) džene. Kala xalje sovli kaj khanči ni ka xan thaj ni ka pijen dok ni mudaren le. Akana si spremna thaj samo ađućaren tu te dozvoli kava.”

²² O komandiri mukhlja e terne čhave thaj zapovedisada lese: “Ma khanikase te vaćare kaj phendan mande kava.”

E Pavle bićhalen ani Kesarija

²³ Tegani o komandiri dija vika pe duje kapetanuren thaj vaćarda lenđe: “Pripremin mande dujšel (200) vojnikiuren, eftavardeš (70) dženjen so jašin pe grasta thaj dujšel (200) dženjen save inđaren koplja, te džan dži ki Kesarija, ko enjato sato ani rat.*

²⁴ Spremin e grasten e Pavlese thaj nek inđaren le džuvde dži ko upravitelji o Feliks.”

²⁵ Pale gova pisisada kava lil:

²⁶ Klaudije Lisije, e poštujime upraviteljese e Feliksese:
Pozdraviv tut!

* ^{23,23} Ano grčko: pale trito sato e račako.

²⁷ Kale manuše dolde e Jevreja thaj manglje te mudaren le. Al kana dodžangljem kaj si rimljanino, me aviljem mingre vojnike rencar thaj ikaldem le andare lende vasta.

²⁸ Mangljem te džanav sose tužin le thaj inđardem le ke lengo Baro sudo.

²⁹ Tegani dodžangljem kaj tužin le baše ne-savo lengo versko Zakon, al naj bango khančese sose bi trubula te avol mudardo il te džal ano phanglipe.

³⁰ Kana sasa mande vačardo kaj planirin te mudaren kale manuše, sigate bičaldem le ke tute, a lese tužiteljen naredisadem te phenen tuće sose tužin le.

³¹ Gija e vojnatura, sar so sasa lende vačardo, lije e Pavle thaj ani rat inđarde le ani Antipatrida.

³² Theara đive, leša ačhade e manušen save jašin pe grasta te džan e Pavlesa po dur, dži ki Kesarija, a von irisajle ani kasarna.

³³ Kana resle ani Kesarija, dije o lil e upraviteljese thaj ande e Pavle angle leste.

³⁴ Kana o upravitelji čitisada o lil, pučlja le andar savi si pokrajina.

Kana dodžanglja kaj si andari Kilikija,

³⁵ vačarda: "Ka šunav tut thaj ka dikha so ka ćera, kana ka resen i ćire tužitelja." Pale gova zapovedisada te aračhen le ani Irodesi palata.

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Pale pandž đive avilo ani Kesarija o baro svešteniko o Ananija nesave starešinencar thaj nesave advokatesa e Tertulesa. Von iklile anglo upravitelji pe optužbencar protiv o Pavle.

² E Pavle dije vika andre, a o Tertul anglo Feliks lija te vaćarol e optužbe protiv o Pavle:

“Poštujimeja Felikse, ani zahvala tuće amen uživi ano mir, a ani zahvala baše ćiro baro džanglipe, ani amari phuv ćerde pe bare važna promene.

³ Amen sam tuće, Felikse, but zahvalna za ke sa gova thaj ko svako than amen priznaji gova.

⁴ Al te ma dosadiv tut but, moliv tut zala te šune amen ane ćiro šukaripe.

⁵ Golese kaj arakhljam kaj si kava manuš sar kuga. Vazdol pobune maškare sa e Jevreja ano sa o rimsko carstvo thaj si šorutno pi nazaretsko sekta.

⁶ Thaj vov dikhlja o Hram te poganil, al amen doldam le. [Mangljam te sudi le pale amare zakonura,

⁷ al avilo o Lisije, o komandiri. Vov lija le andare amare vasta ki sila

⁸ thaj naredisada kolende so tužisade le te aven angle tute.] Te ispitujisadan le, i tu korkoro šaj uveri tut kaj amaro tužipe si opravdimo.”

⁹ A e Jevreja potvrdisade kaj si čaće sa kava.

¹⁰ Kana o upravitelji dija znako o Pavle te vaćarol, o Pavle phenda: “Džanav kaj san but berša sudija ane kaja phuv, golese mirnone dušasa ka vaćarav mingri odbrana.

11 Šaj te uveri tut kaj gova naj pobut tare dešuduj (12) đive so đeljem ano Jerusalem te klanjiv man e Devlese ano Hram.

12 Kola so tužisade man ni arakhlje man kaj khanikasa ćerav ćingara ano Hram, ni kaj buniv e manušen ane sinagoge il ano foro

13 thaj von našti te dokažin kaj si čaće gova sose akana tužin man.

14 Al kava šaj priznajiv: Me služiv e Devle amare paradadengo thaj džav pe Gospodeso Drom, savo von akharen sekta. Pačav ane sa so si pisimo ane Mojsijasó Zakon thaj ane proročka lila.

15 Isi man gasavi nada ano Dol, sar kala akate so isi len, kaj e čačukane thaj e grešnikura ka ušten tare mule.

16 Golese i me trudiv man te ayol man thodo savest anglo Dol thaj angle manuša.

17 Pale but berša aviljem te anav milostinja mingre narodose thaj te dav žrtve e Devlese.

18 Kola so tužin man dikhlje man ano Hram kana završisadem o adeti e thodimaso. Trujal mande ni sesa manuša niti sasa nisavi pobuna.

19 Gova sesa nesave Jevreja tari Cikni Azija. Von bi trubuna te aven angle tute thaj te tužin man, ako khanči isi len protiv mande.

20 Il, nek vaćaren i kala so si akate, savo bilačipe arakhlje pe mande kana aćhiljem anglo Baro sudo,

21 sem te naj gova so dijem vika kana aćhiljem maškare leńde: "Tumen ađive sudin man so pačav ano uštipe tare mule!" "

22 Kana šunda kava o Feliks, savo šukar džanglja e Gospodeso Drom, aćhada kava sudipe

thaj vaćarda: “Kana ka avol o komandiri o Lisije, tegani ka rešiv tumaro slučaj.”

²³ E kapetanose naredisada te aračhen e Pavle thaj te aven le nesave olakšice thaj te ma branin ako aven nesave lese manuša te služin le.

²⁴ Pale nekobor đivesa avilo o Feliks pe romnjasa e Drusilasa, savi sasa Jevrejka. Bičhalda palo Pavle thaj šunda le sar vaćarol taro pačajipe ano Isus Hrist.

²⁵ Al kana o Pavle lija te vaćarol taro čačipe, tari samokontrola thaj taro sudo savo ka avol, o Feliks darajlo thaj vaćarda: “Akana šaj dža. Kana ka arakhav vreme, ka dav tut vika.”

²⁶ Paše gova, nadisajlo kaj ka dol le o Pavle pare te bi mučhola le. Golese pobut droma bičhalda pale leste thaj vaćarda lesa.

²⁷ Kana nakhle duj berš, e upravitelje e Felikse nasledisada o Porkije Fest. A golese kaj o Feliks manglja te avol šukar e Jevrejencar, ačhada e Pavle ano phanglipe.

25

O Pavle anglo Fest

¹ Trin dive sar o Fest postanisada upravitelji ani Judeja, ikילו andari Kesarija thaj đelo ano Jerusolim.

² Gothe e šorutne sveštenikura thaj e jevrejska šorutne ikalde pe optužbe protiv o Pavle. Molisade le

³ te ćerol lenđe usluga te avol o Pavle bičhaldo ano Jerusolim, golese kaj spremisade zaseda kaj manglje e Pavle odrumal te mudaren.

⁴ O Fest vaćarda lenđe kaj e Pavle ícaren ano phanglipe ani Kesarija thaj kaj vov korkoro sigate ka džal odori.

⁵ Thaj vadži vaćarda: “Nek nesave tare tumare šorutne aven mancar thaj ako si gova manuš baše khanči bango, šaj tužin le.”

⁶ Pale gova so lencar o Fest ačhilo ohto il deš đive irisajlo ani Kesarija. Theara đive bešlo ki stolica e sudijasi thaj naredisada te anen e Pavle.

⁷ Kana ande e Pavle, e Jevrejska starešine save avile andaro Jerusalem ačhile trujal leste thaj but phare tužbe vaćarde protiv leste, al naštine gova te dokažin.

⁸ Tegani o Pavle branisajlo gija: “Ni ćerdem khanči bilače premal o jevrejsko Zakon, ni premal o Hram, ni premal o caro.”

⁹ Al o Fest manglja te avol šukar e Jevrejencar, golese pučlja e Pavle: “Mande te dža upre ano Jerusalem te ave sudimo angle mande baše kala optužbe?”

¹⁰ Al o Pavle vaćarda: “Me ačhav anglo sudo e Cezareso thaj kate trubul te sudil pe mande. E Jevrejende ni ćerdem bilačhipe, sar so korkoro gova šukar džane.

¹¹ Te sem bango thaj te ćerdem bilo so, baše so zasluživ te merav, ni našav taro meripe. Al ako e optužbe save protiv mande vaćaren kala manuša naj čače, khoni ni smil te dol man ane lenđe vasta. Mangav te avav sudimo anglo Cezar!”

¹² Kana o Fest vaćarda pe manušencar save savetujina le, phenda e Pavlese: “Anglo Cezar mande te ave sudimo, anglo Cezar ka dža!”

O Pavle anglo caro o Agripa

¹³ Pale nekobor đive, resle ani Kesarija o caro o Agripa thaj i Vernika te dičhen pe e Festesa.

¹⁴ A sar ačhile gothe pobut đive, o Fest rodija savet taro caro, taro slučaj e Pavleso: "Kate isi jekh manuś kas ačhada o Feliks ano phanglipe.

¹⁵ Kana sema ano Jerusalem, e jevrejska šorutne sveštenikura thaj e starešine tužisade le angle mande thaj rodije te avol osudimo.

¹⁶ Me vačardem lenđe kaj ke Rimljanura naj o adeti te kaznil pe khoni angleder so vov, o tužimo, ni suočil pe e manuśencar save tužin le thaj ni branil pe lendar.

¹⁷ Gija, kana von avile mancar akari, ni ađučardem. Theara đive bešljem ki stolica e sudijasi thaj naredisadem te anen gole manuše.

¹⁸ Kana lese tužitelja uštile te vačaren protiv leste, ni tužisade le baše ni jekh bilačhipesavo ađučardem.

¹⁹ Mesto gova ikalde nesave buća pe save ni složisajle lesa baši lenđi religija thaj vačarde taro nesavo Isus, savo mulo, a kastar o Pavle vačarol kaj si džuvdo.

²⁰ A me naštine te snalaziv man ane goja čingar maškar lende, pa pučljem gole manuše dal bi mandola te džal ano Jerusalem te avol sudimo odori.

²¹ Al sar o Pavle rodija po pravo te ačhol ani Kesarija dži ki presuda e bare Cezaresi, gija naredisadem te aračhen le ano phanglipe sa dži kaj ni bičhalav le ko Cezar."

²² Tegani o Agripa vačarda e Festese: "I me bi mangava te šunav gole manuše."

O Fest phenda lese: "Theara ka šune le."

²³ Theara đive o Agripa thaj i Vernika avile ano baro sjaj. Avile ani dvorana katane e komandirencar thaj e ugledna manušencar tare kava foro. Pale gova o Fest naredisada te anen e Pavle.

²⁴ O Fest vaćarda: "Agripe carona thaj savore save sen kate! Dičhen kale manuše! Le tužisada sa o jevrejsko katanipe ano Jerusalem thaj akate, a von dije vika kaj trubul te merol.

²⁵ A me ni arakhljem, kaj ćerda khanči sose bi mudarava le. Al, golese kaj vov rodija te avol sudimo anglo baro Cezar, odlučisadem te bičhalav le ano Rim.

²⁶ Al naj man khanči konkretno so šaj pisiv protiv kava manuš e gospodarese. Golese ikaldem le angle tumende a posebno angle tute, carona Agripe, te pučen le. Gija ka šaj khanči te pisiv e Cezarese.

²⁷ Golese kaj naj smisla te bičhalav e manuše savo si phanglo ano Rim a te ni pisiv sostar tuživ le."

26

O Pavle branil pe anglo Agrip

¹ Tegani o Agripa vaćarda e Pavlese: "Mukhlja pe tuće te vaćare ani ćiri odbrana."

O Pavle vazdija po va thaj lija te vaćarol piri odbrana:

² "Carona Agripe, smatriv kaj sem baxtalo so šaj ađive angle tute te braniv man tare sa kova sostar e Jevreja tužin man,

³ golese kaj tu embut džane sa e jevrejska adetura thaj e pačavne buća pe save ni složin pe. Golese moliv tut te šune man strpljivo!

⁴ Sa e Jevreja džanen mingro džuvdipe tare mingro ciknipe maškar mingro narodo thaj ano Jerusolim.

⁵ Pindžaren man odavno, a šaj te manglje, gova i te phenen, kaj živisadem sar farisejo thaj poštujisadem emstroga pravila ani amari religija.

⁶ Al akana ačhav anglo sudo zbog mingri nada bašo obećanje savo dija o Dol amare paradadenđe.

⁷ Amare dešuduj (12) plemenura nadin pe baše leso pheripe thaj iskreno služin e Devle đive thaj rat. Baši goja isto nada, carona, e Jevreja tužin man.

⁸ Sose den gođi kaj si nemoguće o Dol te vazdol e mulen?

⁹ Gija i me smatrisadem kaj trubul te bori man protiv o alav e Isuseso e Nazarećanineso.

¹⁰ Gova ano Jerusolim i ćerdem. Tare šorutne sveštenikura dobisadem ovlašćenje thaj me buten svetone manušen čhutem ano phanglipe. A kana mudarde len, me gova odobrisadem.

¹¹ Često, ke sa e sinagoge kaznisadem len thaj čhutem len te odreknin pe tare piro pačajipe. Gaći holjamo sema pe lende kaj gonisadem len i ane aver forura.

*O Pavle vaćarol sar upoznajisada e Isuse
(Buća 9,1-19; 22,6-16)*

¹² Gijate, palo ovlašćenje thaj odobrenje e šorutne sveštenikurengo đeljem ano Damask.

13 Ko opaš o đive, carona, sar putujisadem, dikhljem o svetlost taro nebo savo sasa po zuralo tare khameso sjaj, savo sijajisada pe mande thaj pe kola save sesa mancar.

14 Sapore peljam ki phuv thaj me šundem glaso savo mande vačarda jevrejskone čhibasa: 'Savle, Savle! Sose goni man? Samo tuće ane šteta so bori tut protiv mande – sar e guruvese so si pharo te rital i oštrime rovli.'

15 Me pučljem le: 'Ko san tu, Gospode?'
A o Gospod phenda: 'Me sem o Isus kas tu progoni.

16 Al, ušti akana thaj ačh ke pingre! Sikadiljem tuće te ćerav tut mingro sluga thaj svedoko tare kova so dikljan thaj vadži tare kova so ka sikavav tuće.

17 Me ka ikalav tut tare ćiro narodo thaj tare abandžije, kaste ka bičhalav tut,

18 te putre lenđe jakha, te irin pe taro kalipe ko svetlost thaj tare Satanaso vlast, premalo Dol, gijate, e pačajimasa ane mande lenđe grehura te aven oprostime thaj te aven primime maškare kola save si sveta.'

19 Golese, carona Agripe, ni sema neposlušno premali vizija taro nebo.

20 Gija angleder propovedisadem e manušenje ano Damask, pale gova kolende ano Jerusalem thaj ani sa i judejsko phuv thaj e abandžijende te pokajin pe, te irin pe e Devlese thaj te ćeren buća save dokažin o pokajipe.

21 Golese e Jevreja dolde man kana sema ano Hram thaj manglje te mudaren man.

22 Al o Dol arakhlja man dži ađive. Gijate, šaj ačhav kate thaj svedočiv e ciknende thaj e barende. Me ni phenav aver khanči nego so e prorokura thaj o Mojsije vačarde kaj ka avol.

23 Phende kaj o Hrist ka merol thaj kaj sar angluno ka uštol tare mule thaj ka vačarol taro svetlost e Jevrejende thaj e abandžijende.”

24 Dži kaj o Pavle branila pe kale lafurencar, o Fest bare glasosa dija vika: “Dilaljan, Pavle! Čiro baro džanglipe ikalol tut tari gođi.”

25 O Pavle phenda leste: “Ni dilaljem, poštujimeja Feste, nego vačarav čačukane thaj razumna lafura.

26 O caro kalestar džanol, golese vačarav angle leste putarde. Ni pačav kava so vačardem si lese bipindžarutno, golese kaj kava ni sasa ane nesavo garado than.

27 Carona Agripe, pača li ane kova so vačarde e prorokura? Džanav kaj pača!”

28 Tegani o Agripa vačarda e Pavlese: “Tu li misli gija ločeste šaj ćere te avav hrišćano!”

29 O Pavle vačarda: “Ločeste il phareste, me moliv e Devle na samo tu nego i sa kala save šunen man ađive te aven gasave sar savo sem me, al bize kala sindira.”

30 Tegani uštile o caro, o upravitelji, i Vernika thaj kola save bešle lencar.

31 Dži kaj ikljona avri, lije te vačaren maškare peste: “Kava manuš ni ćerol khanči sose bi zaslužila te avol phanglo il mudardo.”

³² O Agripa vačarda e Festese: “Kava manuš šajine te avol mukhlo, te ma vačarola kaj mandol te avol sudimo anglo Cezar.”

27

O Pavle džal ano Rim

¹ Kana sasa odlučiimo te dža brodosa ani Italija, predije e Pavle thaj nesave avere phangle manušen ko kapetano so akhardola Julije savo sasa tari četa e Cezaresi.

² Đeljam ko brodo andaro foro Adramitij, savo džala dži ke thana ani Cikni Azija thaj otplovisadam. Amencar sasa thaj o Aristarh, o Makedonco taro Solun.

³ Theara đive aviljam ano Sidon. O Julije šukar sasa premalo Pavle thaj mukhlja le te džal ke pe amala, te bi von dena le sa so trubul le.

⁴ Kana đeljam gothar, nakhljam e brodosa tari rig kaj naj but balval ano Kipar, golese kaj i balval phurdija premal amende.

⁵ Kana nakhljam i pučina paši obala i Kilikija thaj i Pamfilija, resljam ani Likijsko Mira.

⁶ Odori o kapetano arakhlja jekh aleksandrijsko brodo savo džala ani Italija thaj čhuta amen ane leste.

⁷ But đive đeljam brodosa po zala thaj nesar resljam pašo Knid. I balval ni mukhlja amen te ićara amaro smer, golese plovisadam ki rig kaj naj but balval, taro Krit pašo Salmon.

⁸ Phareste đeljam paši obala thaj resljam dži ko than savo akhardol “Šukar luke”, pašo foro Laseja.

⁹ Hasardam but vreme thaj amari plovidba lija te avol but opasno, golese so nakhlo o Jevrejsko Post.* Gija o Pavle lija te opomenil len:

¹⁰ “Manušalen, dikhav kaj amari plovidba ka avol but opasno thaj ka avol bari šteta, na samo bašo brodo thaj baše lesa pharipe, nego i baše amaro džuvdipe.”

¹¹ Al o kapetano po but pačaja e kormilare thaj e manuše kaso sasa o brodo, nego e Pavle.

¹² Golese kaj goja luka ni sasa šukar pašo brodo te ačhol ko jevend gothe, po but džene odlučisade te crden pe gothar thaj ako šajine te resen ani luka Feniks thaj odori te nakhaven o jevend. Goja luka sasa ko Krit, savi dičhol ko jugozapad thaj severozapad.

Oluja ko more

¹³ Kana lija te phurdol cikni južno balval, dije gođi kaj ka šaj te čeren gova so manglje, gija vazdije o sidro thaj plovisade paši obala e Kritesi.

¹⁴ Al ni nakhlo but thaj lija taro ostrvo Krit te phurdol zurali balval savi akhardol Evroklidon.†

¹⁵ Tegani e brodo dolda i balval thaj khanči naštime te čerol pe protiv goja balval, golese mukhljam i balval te inđarol amen.

¹⁶ Kana nakhljam e brodosa ki rig kaj naj but balval pašo cikno ostrvo savo akhardol Klauda, bare mukasa uspisadam te icara o čamco e spasimaso.

* **27,9** O Post si jekh Baro đive e jevrejengo thaj vov akhardol Jom kipur, gova si lengo đive te pokajin pe thaj te pomirin pe.

† **27,14** Zurali balval taro severoistočno rig.

¹⁷ Vazdije o čamco ki paluba thaj dorencar phanglje o brodo. Darajle te ma zaglavin pe ano plitko paj paši obala i Sirta, mukhlje o sidro thaj gija i balval inđarda len.

¹⁸ Golese kaj dolda amen bari oluja, theara ðive lije te čhuden o pharipe taro brodo.

¹⁹ Trito ðive pe vastencar čhudije čak i oprema e brodosi.

²⁰ But ðivesa ni dikhljam ni o kham ni e čerenja thaj i zurali oluja ni ačhili te čalavol po brodo, tegani hasardam svako nada kaj ka spasi amen.

²¹ But ðivesa khoni ni xalja khanči. Tegani o Pavle ačhilo angle lende thaj vaćarda: “Manušalen, trubujen te šunen man thaj te ma crda amen taro Krit. Gija ni ka avena pe amende gaći muke thaj štete.

²² Al akana moliv tumen, ma daran, golese kaj ni jekh tumendar ni ka hasarol po džuvdipe, sem so ka potonil o brodo.

²³ Golese kaj kaja rat ačhilo angle mande o anđelo e Devleso kase me preperav thaj kas služiv.

²⁴ O anđelo vaćarda mande: ‘Ma dara, Pavle. Trubul te ave sudimo anglo Cezar! Akh, tuće o Dol obećisada kaj zbog tute ka spasil sa kolen save plovín tusa.’

²⁵ Golese, manušalen, ma daran! Golese kaj pačav e Devlese kaj ka avol sar so vaćarda mande.

²⁶ Al, trubul o brodo te phađol paše nesavo ostrvo.”

O brodo phađol

²⁷ Kana sasa i dešuštarto (14) rat thaj i balval indarda amen pašo Mediteransko more, ani opaš i rat dije godi e mornara kaj si i phuv paše.

²⁸ Kana merisade kobor si duboko o paj, dikhlje kaj si tranda thaj ehta (37) metra. Kana nakhle zala, palem merisade thaj dikhlje kaj si i dubina bišteohto (28) metra.

²⁹ Tegani e mornara darajle kaj ka čalava ane nesave bara, gija tari paluni rig e brodosi čhudije štar sidrura thaj molisade te svani.

³⁰ Kana e mornara dikhlje te našen, mukhlje o čamco e spasimaso ano more thaj čerde pe sar samo ka mučen o sidro tari angluni rig e brodosi.

³¹ O Pavle phenda e kapetanose thaj e vojniturende: "Te ni ačhile kala ano brodo, našti ni tumen te spasin tumen."

³² Tegani e vojnatura čhinde e dora e čamcose thaj mukhlje le te perol ano more.

³³ Angleder so đivesajlo, molisada o Pavle savoren te xan khanči, vaćarindoj: "Ađive si dešuštarto (14) đive sar nakhaven bizo xape, ko ađućaripe so ka avol thaj khanči ni čhuten ano muj.

³⁴ Golese moliv tumen te xan, te mangljen te ačen džuvde. Nikase tumendar bal taro šoro ni ka perol."

³⁵ Kana gova vaćarda, lija o mangro thaj zahvalisada e Devlese angle savorende. Tegani phaglja o mangro thaj lija te xal.

³⁶ Savore radujisajle thaj lije i von te xan.

³⁷ Ano brodo sama dujšel thaj eftavardeš thaj šov (276) džene.

³⁸ Kana čalile, lije te ločharen o brodo gija so
čhudije o điv ano more.

³⁹ Kana putajlo o đive, ni pindžarde i phuv,
al dikhlje plaža ke nesavo zaliv thaj odlučisade,
ako šaj, ki obala te anen o brodo.

⁴⁰ Putarde e sidrura thaj mukhlje len ano more.
Thaj ano isto vreme putarde i e dora save icarde
e kormila te bi mučhena len ano paj thaj vazdije
o angluno jedro premali balval thaj lije te džan
nakari obala.

⁴¹ Al o brodo avilo ko plitko paj thaj o angluno
kotor e brodosos zaglavisajlo ani pošik thaj ačhilo
gothe. I paluni rig e brodosi lija te phađol tare
silna talasura.

⁴² E vojnatura odlučisade te mudaren e
phangle manušen te ne bi khoni lendar našola
plivindoj.

⁴³ Al o kapetano manglja te spasil e Pavle
thaj golese ačhada e vojnatura gova te čeren.
Tegani naredisada kolen save džanen te plivin te
huten angleder ano more thaj te ikljen ki obala,

⁴⁴ a akala avera te icarenpe pe phalja thaj
ke kotora save phađile taro brodo. Gija savore
nakhle džuvde thaj saste ki obala.

28

O Pavle ki Malta

¹ Kana baxtale ikliljam ki obala, tegani haljar-
dam kaj o ostrvo akhardol Malta.

² E manuša tari Malta, save bešle gothe, sikade
amende but manglipe. Savoren amen primisade
thaj phabarde jag te tativa, golese kaj pelo bršnd,
a sasa but šul.

³ Kana o Pavle ćidija jekh angali kašta thaj ĉhudija ki jag, iklilo o sap taro baro tatipe thaj kicisada le ko va.

⁴ Kana dikhlje e manuša tari Malta, save bešle gothe, kaj o sap visil lese po va, vaćarde jekh averese: "Kava manuš sigurno buten mudarda. Arakhadilo taro more, al i devlikani i Pravda ni mukhlja le džuvde."

⁵ Al o Pavle tresisada e sape ani jag thaj khanči ni sasa lese.

⁶ Von ađućarde te šuvljol il tari jekh drom te perol mulo. Al sar ađućarde but thaj dikhlje kaj naj lese khanči, predomislisajle thaj vaćarde kaj si yov dol.

⁷ Paše kava than sasa o imanje e šorutneso taro ostrvo kaso alav sasa Publije. Vov lija amen peste thaj trin đive šukar ugostisada amen.

⁸ E Publijeso dad tegani pašlilo nasvalo tari groznica thaj dizenterija. O Pavle đelo te dićhol le, molisajlo, ĉhuta pe vasta pe leste thaj sastarda le.

⁹ Pale gova avile i avera save sesa nasvale ke gova ostrvo thaj sastile.

¹⁰ Golese e manuša but šukar dikhlje amen thaj kana pripremisaljam te dža, dije amende sa so trubuja.

O Pavle avol ano Rim

¹¹ Pale trin ĉhon plovisadam ko brodo andari Aleksandrija, savo sasa gothe ko ostrvo celo jevend thaj ki angluni rig sasa le zaštitnićko znako e bliznakurengo, e Kastoreso thaj e Polukseso.*

* **28,11** Gova si kipo e rimskone devlengo.

12 Kana resljam ani Sirakuza,[†] ačhiljam gothe trin ðive.

13 Gothar plovisadam thaj resljam ano foro Regijum. Pale jekh ðive lija te phurdol i balval taro jug, pa duje ðivesende resljam ano foro Puteole.

14 Gothe arakhljam nesave phralen, save molisade amen te ača lende eŧta ðive. Thaj gija đeljam ano Rim.

15 Kana e phrala taro Rim šunde kaj ava, iklile angle amende sa dži e Apijeveso trgo[‡] thaj e Trin mehane. Kana o Pavle dikhlja len, zahvalisada e Devlese thaj zurajlo.

16 Kana resljam ano Rim, e Pavle mukhlje te bešol korkoro jekhe vojnika savo arakhlja le.

O Pavle ano Rim

17 Pale trin ðive o Pavle dija vika e jevrejskone phurederen. Kana von ćidije pe, vaćarda lende: "Phralalen! Me ni ćerdem khanći bilaće amare manušenje ni e adeturende amare paradadende, al ano Jerusalem phanglje man thaj dije man ane vasta e Rimljanurende.

18 Von ispitujisade man thaj manglje te mućen man, golese kaj ni arakhlje pe mande khanći sose bi zasluživa te merav.

19 Al, e Jevreja usprotivisajle, pa sema prisilimo te rodav te sudin ma anglo Cezar, al na te bi optuživa baše khanći mingre narodo.

20 Golese dijem tumen vika, te dikhav tumen thaj tumencar te vaćarav. Golese kaj sem phanglo ane kala sindira baši nada e Izraelesi."

[†] 28,12 Than ki Sicilija. [‡] 28,15 Eftavardeš kilometra dur taro Rim.

²¹ Von vaćarde e Pavlese: “Amen ni dobisadam nisavo lil tutar andari Judeja niti avilo khoni tare phrala te phenol il te vaćarol tutar khanči bilačhe.

²² Al amen bi mangasa tutar te šuna so tu misli, golese so džana kaj tari kaja sekta vaćarol pe ke sa e thana.”

²³ Dogovorisaile jekh đive te aven leste ano čher kaj o Pavle bešola. Thaj avile leste but džene. Taro sabalje dži ki rat o Pavle lenđe vaćarda thaj svedočisada taro Carstvo e Devleso thaj uverisada len sa so vaćarola taro Isus, tare Mojsijas o zakon thaj e proročka lila.

²⁴ Nesave sesa uverime ane gova so o Pavle vaćarda, al avera ni manglje te paćan.

²⁵ A sar ni složisaile maškar peste thaj lije te džan pese, tegani o Pavle vaćarda jekh lafi: “Šukar vaćarda o Sveto Duxo tumare paradadende prekalo proroko o Isaija:

²⁶ ‘Dža thaj vaćar kale manušenje:

Ka šunen thaj ka šunen,

al ni ka haljaren,

ka dičhen thaj ka dičhen,

al ni ka shvatin.

²⁷ Golese kaj zurajle e ile kale manušenje,

phareste šunen pe kanencar,

thaj phanglje pe jakha,

jakhencar te ni dičhen,

thaj kanencar te ni šunen,

thaj ilesa te ni haljaren,

thaj te ni irin pe premal mande

te sastarav len.’

²⁸ Mangav te džanen: E Devleso spasenje si bičhaldo e abandžijende thaj von ka prihvatine le.”

²⁹ [Kana vov kava vaćarda, đeje e Jevreja thaj maškare peste ćerde čingara.]

³⁰ O Pavle ačhilo duj berš ano čher savo lija ki kirija. Odori primisada svakone ko avilo leste.

³¹ Propovedisada taro Carstvo e Devleso thaj sikada taro Gospod o Isus Hrist bizi dar thaj khoni ni ačhada le.

E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

Contributor: The Seed Company

Gurbet Savremeni Prevod

The Word for the World International [www.twftw.org]

Gurbetski romski dijalekt pripada grupi Vlah romskih dijalekata, tačnije grupi Južnih Vlah Roma. Gurbetski tip romskog jezika uglavnom se govori u jugozapadnom delu Balkana (Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Bosna i Hercegovina, Republika Severna Makedonija i Republika Albanija).

The Gurbet Romani dialect belongs to the Southern sub-group of the Vlax Romani dialects. The Gurbet Romani language is mainly spoken in the southwestern part of the Balkans (Republic of Serbia, Republic of Montenegro, Republic of Bosnia and Herzegovina, Republic of North Macedonia and Republic of Albania). This translation is done specifically in the Gurbet dialect of Serbia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation

22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source
files dated 28 Jun 2025

9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d